

EERSTELIJNSZONE
KORTRIJK-KUURNE-HARELBEKE

OMGEVINGSANALYSE

Eerstelijnszone
Kortrijk – Kuurne - Harelbeke

VZW Eerstelijnszone Regio Kortrijk

Spinnerijstraat 107 - 8500 Kortrijk – T 056 26 11 30

info@elzregiokortrijk.be - www.elzregiokortrijk.be

Inhoudsopgave

1	Context en omgevingsanalyse	4
1.1	Geografie Eerstelijnszone regio Kortrijk	4
1.2	Eerstelijnszone regio Kortrijk in cijfers	4
1.2.1	Bevolking en huishoudens	4
1.2.1.1	Bevolking en bevolkingsdichtheid	4
1.2.1.2	Leeftijdsverdeling	5
1.2.1.3	Demografische coëfficiënten	6
1.2.1.4	Bevolking naar nationaliteit en herkomst	7
1.2.1.5	Huishoudentypes	9
1.2.2	Socio-economische positie	11
1.2.2.1	Niet-werkende werkzoekenden	13
1.2.3	Scholingsgraad	13
1.2.4	Inkomen	14
1.2.5	Sociaal wonen	15
1.2.6	Risicokenmerken van leerlingen	15
1.2.6.1	Gewoon basisonderwijs	16
1.2.6.2	Gewoon secundair onderwijs	17
1.2.6.3	Vroegtijdige schoolverlaters	18
1.2.7	Technologische mogelijkheden, vaardigheden	18
1.2.8	Zorg en gezondheid	19
1.2.8.1	Leefstijl: gezonde voeding en gezond gedrag	19
1.2.8.2	Welzijn van de inwoners	22
1.2.8.3	Gezondheidstoestand van de inwoners	23
1.2.8.4	Preventieve gezondheidszorg	25
1.2.8.5	Zorgaanbod	27
1.2.8.6	Mantelzorg	30
1.2.8.7	Zorgbudgetten	31
1.2.9	Armoede-indicatoren	32
1.2.9.1	Tegemoetkomingen	33
1.2.9.2	Kansarmoede-index Kind en Gezin	33
1.2.9.3	Betalingsproblemen	34
1.2.9.4	Gezondheidsongelijkheid	35
1.2.10	Samenvatting	37
1.3	Aanwezige aanbod	39
2	BRONNEN	44

1 CONTEXT EN OMGEVINGSANALYSE

1.1 Geografie Eerstelijnszone regio Kortrijk

De ELZ regio Kortrijk bestaat uit volgende gemeenten: Kortrijk, Kuurne en Harelbeke in het bruin aangeduid op de onderstaande kaart.

1.2 Eerstelijnszone regio Kortrijk in cijfers

1.2.1 Bevolking en huishoudens

In het hoofdstuk over bevolking en huishoudens bekijken we de bevolking en bevolkingsdichtheid, de leeftijdsopbouw van de bevolking, nationaliteit en herkomst en de huishoudenstypes.

1.2.1.1 Bevolking en bevolkingsdichtheid

In de gemeenten in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** woonden op 1/1/2021 **119.816 inwoners** (Tabel 1).

De **bevolkingsdichtheid** bedraagt voor het totaal van de ELZ **997 inwoners per km²**. Dit is **hoger dan** de bevolkingsdichtheid van het **Vlaams Gewest**.

Tabel 1 | Inwoners en bevolkingsdichtheid (2021)

	totale bevolking [aantal]	bevolkingsdichtheid [per km ²]
Harelbeke	28.635	974
Kortrijk	77.370	959
Kuurne	13.811	1.366
Regio Kortrijk	119.816	997
Vlaams Gewest	6.666.912	489

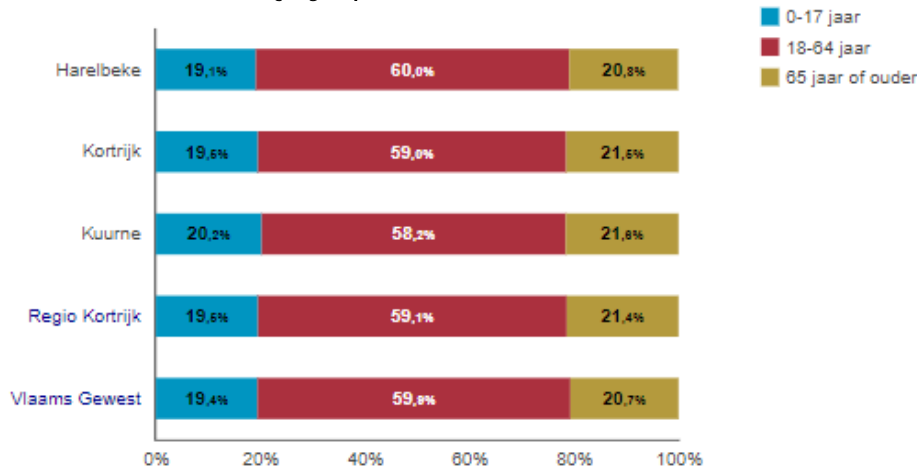
Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

1.2.1.2 Leeftijdsverdeling

Grafiek 1 geeft de leeftijdsverdeling in de **ELZ Regio Kortrijk**. **19,5 %** van de bevolking in ELZ Regio Kortrijk is jonger dan 18 jaar. **59,1%** van de bevolking is tussen 18 en 64 jaar. **21,4%** van de bevolking is 65 jaar of ouder.

In vergelijking met het **Vlaams Gewest** heeft de **ELZ Regio Kortrijk** een **ongeveer even groot** aandeel jongeren, een **kleiner aandeel** bevolking op beroepsactieve leeftijd en een **groter aandeel** ouderen.

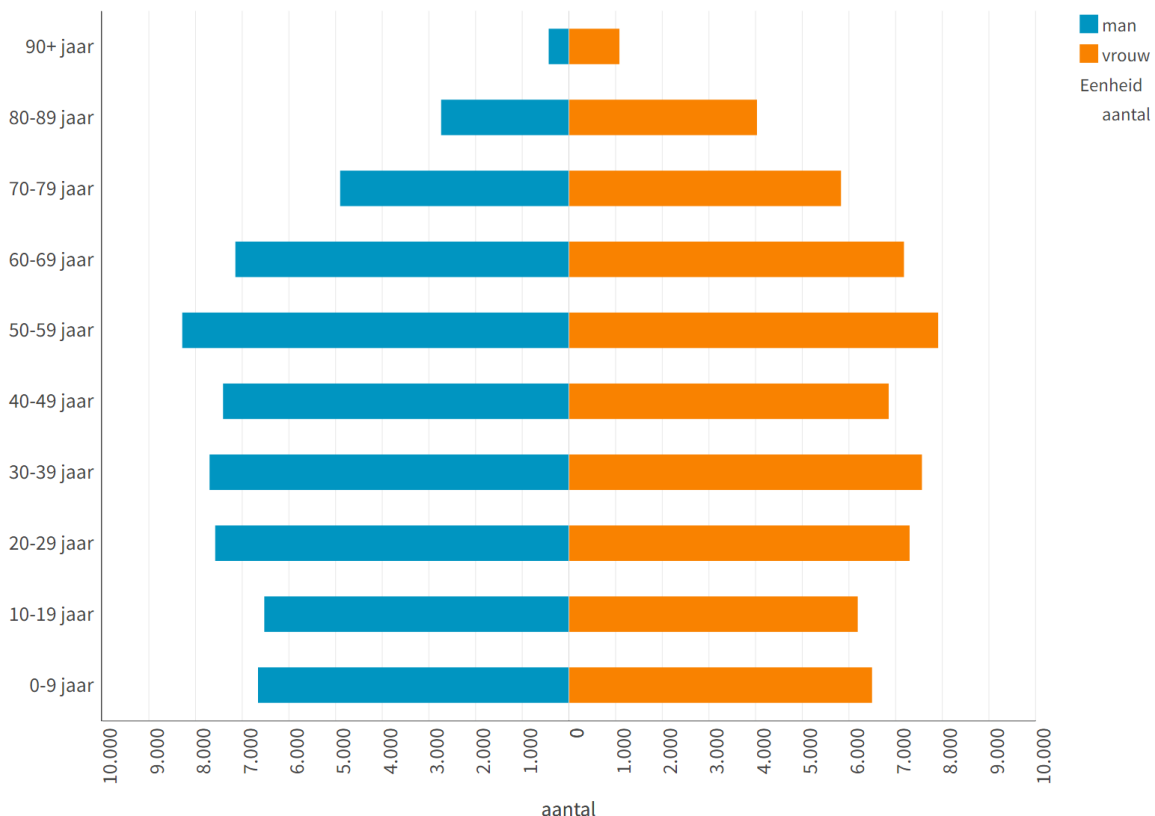
Grafiek 1 | Inwoners naar leeftijdsgroep, % t.o.v. alle inwoners (2021)

Bron: [Rijksregister](#) | [Provincies.incijfers.be](#)

Grafiek 2 toont de bevolkingspiramide voor de Eerstelijnszone. Hierop zie je de leeftijdsopbouw van de bevolking, met een opsplitsing tussen mannen en vrouwen.

Grafiek 2 | Bevolkingspiramide, aantal per leeftijdsklasse van 10 jaar, voor ELZ Regio Kortrijk (2021)

Bron: [Rijksregister](#) | [Provincies.incijfers.be](#)

1.2.1.3 Demografische coëfficiënten

De demografische coëfficiënten (groene druk, grijze druk, familiale zorgindex en dependentiecoëfficiënt) helpen ons om zicht te krijgen in de leeftijdsstructuur van de bevolking. Ze geven telkens een verhouding weer tussen de verschillende leeftijdsgroepen in de bevolking. (Tabel 2)

Tabel 2 | Demografische coëfficiënten (2021)

	groene druk	grijze druk	familiale zorgindex	dependentiecoëfficiënt
Regio Kortrijk: Harelbeke	36,4	35,9	41,4	72,3
Regio Kortrijk: Kortrijk	38,1	37,8	55,8	75,9
Regio Kortrijk: Kuurne	39,8	38,5	47,3	78,3
Regio Kortrijk	37,8	37,4	51,1	75,3
Vlaams Gewest	37,2	35,7	43,7	72,9

Bron: Rijksregister | Provincies.incijfers.be

De **groene druk** geeft de verhouding van de jongeren (0-19 jaar) op de bevolking van 20 tot 64 jaar. Degroene druk geeft aan hoeveel kinderen en jongeren er onderhouden moeten worden door de bevolking opberoepsactieve leeftijd. Bij een hogere groene druk zijn er dus relatief meer jongeren in vergelijking met de bevolking van 20 tot 64 jaar. In 2021 waren er in **ELZ Regio Kortrijk** voor 100 personen in de leeftijdsgroep 20-64 jaar **37,8** jongeren.

→ De **groene druk** is **groter** in **ELZ Regio Kortrijk** dan in het **Vlaams Gewest**.

De **grijze druk** geeft de verhouding weer van het aantal ouderen (65 jaar of ouder) op het aantal inwoners opberoepsactieve leeftijd (20-64 jaar). De grijze druk geeft aan hoeveel ouderen er onderhouden moeten worden door de bevolking op beroepsactieve leeftijd. Bij een hogere grijze druk zijn er dus relatief meer ouderen in vergelijking met de 20 tot 64-jarigen. In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** is de verhoudingouderen/mensen op beroepsactieve leeftijd **37,4**: per 100 mensen op beroepsactieve leeftijd zijn er **37,4** 65-plussers.

→ De **grijze druk** **groter** in **ELZ Regio Kortrijk** dan deze in het **Vlaams Gewest**. Door de ouder wordende bevolking in Kortrijk, Kuurne en Harelbeke komt er steeds meer druk op de potentiële bevolkingsgroepen (zie bijlage 1).

De **familiale zorgindex** geeft de verhouding weer van de hoogbejaarden (80 jaar of ouder) op de 50 tot 59-jarigen. Het is een aanduiding van hoeveel hoogbejaarden er zijn in verhouding tot de bevolking die ernormaliter zorg voor draagt. Deze maat wordt vaak gebruikt om in te schatten hoe groot de groep potentiële mantelzorgers is. Hoe hoger de waarde, hoe meer 80-plussers er zijn per 50-59-jarige. In het **Vlaams Gewest** zijn er in 2021 **43,7** 80-plussers per 100 mensen van 50 tot 59 jaar.

→ **ELZ Regio Kortrijk** heeft met **51,1** een **hogere** familiale zorgindex **dan** gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest**.

De **dependentiecoëfficiënt** geeft de verhouding van de 0-19 jarigen én de 65-jarigen en ouder ten opzichte van de 20-64 jarigen weer. Dit wordt ook wel afhankelijkheidsratio genoemd. Het geeft de verhouding weer tussen de bevolking buiten arbeidsleeftijd en de bevolking op arbeidsleeftijd (20-64). Het geeft een indicatie weer van de draagkracht van ons sociaal systeem. In het **Vlaams**

Gewest zijn er in 2021 per 100 personen tussen 20-64 jaar **72.9** personen die ofwel jonger dan 20 ofwel ouder dan 65 zijn.

➔ **ELZ regio Kortrijk** heeft met **75.3** een **hoger** dependentiecoëfficiënt **dan** gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest**.

1.2.1.4 Bevolking naar nationaliteit en herkomst

Om de diversiteit binnen een gemeente te bekijken, hanteren we 2 cijfers: huidige nationaliteit en herkomst. De huidige nationaliteit geeft de nationaliteit op de referentiedatum (hier 1/1/2021). De herkomst kijkt verder en houdt ook rekening met de nationaliteit bij geboorte van de ouders. Als voor een bepaalde persoon minstens één van de ouders bij hun geboorte een andere nationaliteit had, krijgt hij of zij die herkomst. Indien zowel vader als moeder een niet-Belgische geboortenationaliteit hebben (die bovendien van elkaar verschilt), dan wordt als herkomst de geboortenationaliteit van de moeder overgenomen.

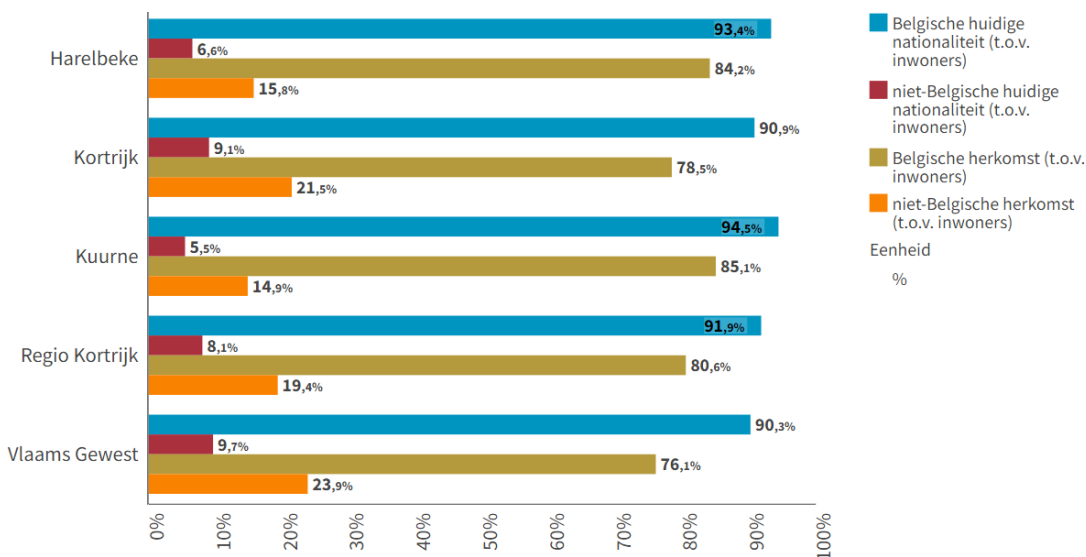
In **ELZ Regio Kortrijk** hebben **9.712** inwoners een **andere nationaliteit** dan de Belgische. **23.250** inwoners hebben een **niet-Belgische herkomst**. In vergelijking met het **Vlaams Gewest** is er in **ELZ Regio Kortrijk** een **kleiner** aandeel mensen met een andere dan de Belgische nationaliteit (respectievelijk **8,1%** en **9,7%**) en een **kleiner** aandeel mensen met een niet-Belgische herkomst (respectievelijk **19,4%** en **23,9%**).

Tabel 3 | Bevolking naar nationaliteit en herkomst, aantal (2021)

	Belgische huidige nationaliteit	niet-Belgische huidige nationaliteit	Belgische herkomst	niet-Belgische herkomst
Harelbeke	26.755	1.880	24.112	4.523
Kortrijk	70.304	7.066	60.701	16.669
Kuurne	13.045	766	11.753	2.058
Regio Kortrijk	110.104	9.712	96.566	23.250
Vlaams Gewest	6.018.212	648.700	5.075.685	1.591.227

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

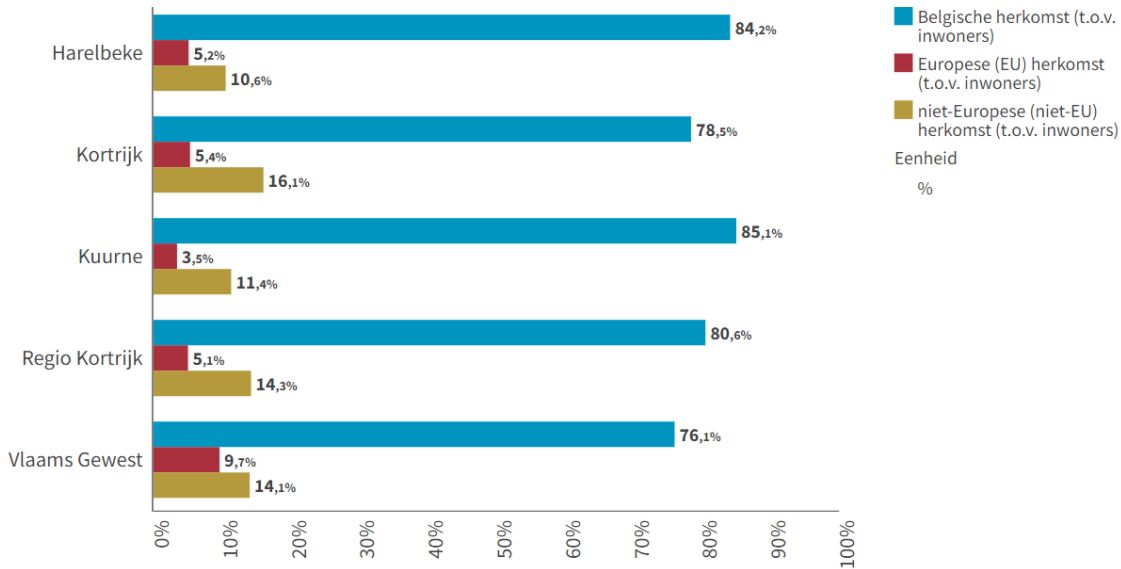
Grafiek 3 | Bevolking naar nationaliteit en herkomst, % t.o.v. alle inwoners (2021)

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

Onderstaande grafiek 4 toont de verdere verdeling van personen van niet-Belgische herkomst, naar EU-herkomst en niet-EU-herkomst. Van de inwoners van ELZ regio Kortrijk heeft **5.1%** een (niet-Belgische) EU-herkomst, **14.3%** heeft een herkomst van buiten de EU. Het aandeel mensen met een vreemde herkomst vanuit de EU is **kleiner** in het werkingsgebied van **ELZ regio Kortrijk** dan in het **Vlaams Gewest**. Het aandeel mensen met een vreemde herkomst van buiten de EU is **ongeveer even groot** in het werkingsgebied van onze **Eerstelijnszone** als in het **Vlaams Gewest**.

Grafiek 4 | Bevolking naar herkomst, % t.o.v. alle inwoners (2021)

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

Tabel 4 geeft een overzicht van het aantal herkomstnationaliteiten in onze regio t.o.v. het Vlaams gewest. Er zijn minder verschillende herkomstnationaliteiten in onze Eerstelijnszone (151) dan in het Vlaams gewest (189). In Harelbeke, Kortrijk en Kuurne zijn er respectievelijk 106, 147, 90 verschillende herkomstnationaliteiten.

Tabel 4 | Herkomstnationaliteiten, aantal (2021)

	aantal herkomstnationaliteiten
Harelbeke	106
Kortrijk	147
Kuurne	90
Regio Kortrijk	151
Vlaams Gewest	189

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

Tabel 5 | Top 3 herkomstnationaliteiten (2021)

	Herkomstnationaliteit + aantal	Herkomstnationaliteit + aantal	Herkomstnationaliteit + aantal
Harelbeke	Marokko (1.401)	Roemenië (308)	Polen (285)
Kortrijk	Marokko (3.415)	Frankrijk (1.568)	Sovjet-Unie (1.484)
Kuurne	Marokko (609)	Frankrijk (153)	Sovjet-Unie (140)
Regio Kortrijk	Marokko (5.425)	Frankrijk (2.029)	Sovjet-Unie (1.871)
Vlaams Gewest	Nederland (228.870)	Marokko (225.814)	Turkije (147.653)

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

1.2.1.5 Huishoudenstypes

De ELZ Regio Kortrijk telt in totaal 52.316 huishoudens.

We delen de huishoudens in Tabel 6 verder op in 3 grote groepen: de alleenstaanden, meerpersoonshuishoudens met minderjarige kinderen en meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige kinderen. De eenoudergezinnen behoren tot de tweede groep en worden verder apart besproken (zie Tabel 7).

In **ELZ Regio Kortrijk** zijn er **18.027 huishoudens** die uit 1 persoon bestaan. Dit is **34,5%** van het totaal aantal huishoudens. Het aandeel **alleenstaanden** is **hoger** in **ELZ Regio Kortrijk** dan in het **Vlaams Gewest (32,3%)**.

12.418 huishoudens in **ELZ Regio Kortrijk** bestaan uit **minstens 2 personen met minderjarige kind(eren)**. Dit is **23,7%** van het aantal huishoudens. Het aandeel is **lager** dan in het **Vlaams Gewest (24,5%)**.

Tot slot zijn er in **ELZ Regio Kortrijk** ook **21.871 meerpersoonshuishoudens** zonder minderjarige kinderen. Dit is **41,8%** van de huishoudens.

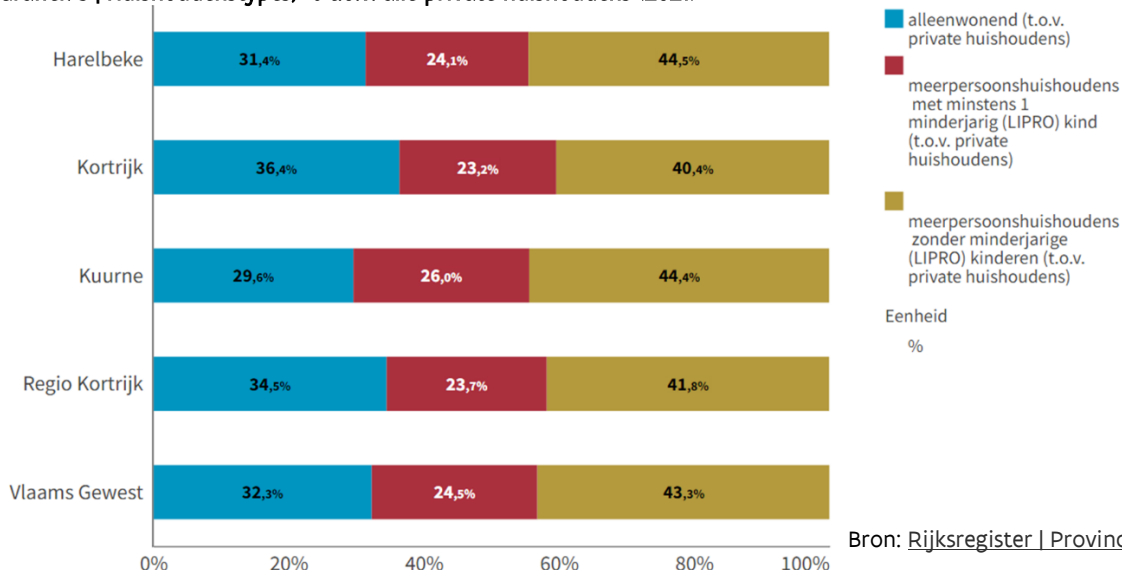
Meerpersoonshuishouden zonder minderjarige kinderen is het **meest voorkomende huishoudenstype** in het Vlaams Gewest (43,3% van de huishoudens). In nagenoeg alle ELZ is dit het meest voorkomende huishoudenstype. De enige uitzonderingen zijn ELZ Gent, ELZ Leuven, ELZ Oostende-Bredene en de ELZ Antwerpen en rand, waar alleenwonenden het meest voorkomen.

Tabel 6 | Huishoudenstypes, aantal (2021)

	private huishoudens	alleenwonend	meerpersoonshuishoudens met minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind	meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige (LIPRO) kinderen
Harelbeke	12.575	3.954	3.031	5.590
Kortrijk	33.896	12.340	7.870	13.686
Kuurne	5.845	1.733	1.517	2.595
Regio Kortrijk	52.316	18.027	12.418	21.871
Vlaams Gewest	2.859.229	922.632	699.367	1.237.230

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

Grafiek 5 | Huishoudenstypes, % t.o.v. alle private huishoudens (2021)

Bron: [Rijksregister](https://rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

Binnen de groep meerpersoonshuishoudens met minderjarige kinderen bekijken we vervolgens de groep **éénoudergezinnen**.

In 2021 waren er in **ELZ Regio Kortrijk 2.108** eenoudergezinnen. Dit is **17,0%** van het aantal meerpersoonshuishoudens met minderjarige kinderen. In het **Vlaams Gewest** ligt dit aandeel met **17,1% ongeveer even hoog**.

Tabel 7 | **Eénoudergezinnen, aantal en % t.o.v. alle gezinnen met minstens 1 minderjarig kind (2021)**

	minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind [aantal]	min. 1 minderjarig (LIPRO) kind (t.o.v. huish. met min. 1 minderj. (LIPRO) kind) [%]
Harelbeke	447	14,7
Kortrijk	1.446	18,4
Kuurne	215	14,2
Regio Kortrijk	2.108	17,0
Vlaams Gewest	119.314	17,1

Bron: [Rijksregister](https://www.rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://www.provincies.incijfers.be)

In tabel 8 bekijken we 3 leeftijdsgroepen van **alleenwonenden**: 18-64 jaar, 65-74 jaar en 75+.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** zijn er **10.546** alleenwonenden in de leeftijdsgroep 18-64 jaar. Dit betekent dat **14,9%** van de 18-64-jarigen alleen woont. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

Er zijn **2.932** alleenwonenden in de leeftijdscategorie 65-74 jaar. Dit is **23,4%** van de 65-74 jarigen. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

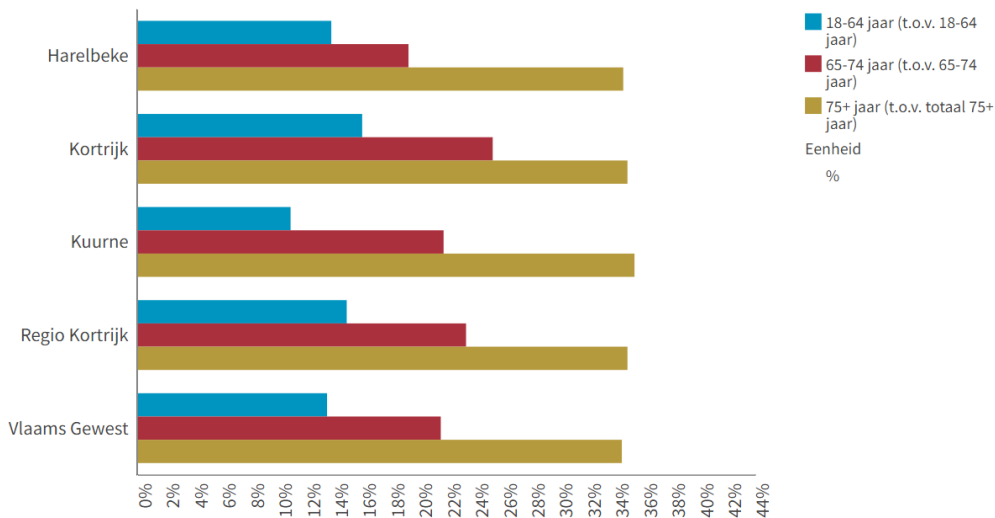
Tot slot zijn er **4.549** alleenwonenden in de leeftijdscategorie van 75 jaar of ouder. Dit betekent dat ten opzichte van alle 75-plussers **34,9%** alleen woont. Het aandeel voor het **Vlaams Gewest** bedraagt **34,5%**. Het aandeel van **ELZ Regio Kortrijk** ligt **ongeveer even hoog** als gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

Tabel 8 | **Alleenwonend, aantal (2021)**

	18-64 jaar	65-74 jaar	75+ jaar
Harelbeke	2.372	612	970
Kortrijk	7.297	1.999	3.044
Kuurne	877	321	535
Regio Kortrijk	10.546	2.932	4.549
Vlaams Gewest	539.267	155.142	227.981

Bron: [Rijksregister](https://www.rijksregister.be) | [Provincies.incijfers.be](https://www.provincies.incijfers.be)

Grafiek 6 | Alleenwonenden per leeftijdsgroep, % t.o.v. leeftijdsgroep (2021)

Bron: [Rijksregister | Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

1.2.2 Socio-economische positie

De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) berekent voor elke persoon een socio-economische positie. In dit hoofdstuk over de socio-economische positie maken we een onderscheid tussen de werkende, de werkzoekende, en de niet-beroepsactieve bevolking in onze regio:

- De **werkende bevolking** omvat de loontrekkenden met één of meer jobs in loondienst (zowel in de private- als in de overheidssector), de zelfstandigen en de helpers. Een helper staat een zelfstandige bij in de uitoefening van diens beroep zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst verbonden te zijn.
- De **werkzoekenden** zijn degenen met een werkloosheidsuitkering of een overbruggingsuitkering.
- De **niet-beroepsactieve groep** wordt gedefinieerd als het deel van de bevolking dat zich niet aanbiedt op de arbeidsmarkt, maar wel een uitkering krijgt vanuit de Belgische sociale zekerheid, bijvoorbeeld kinderbijslag, loopbaanonderbrekingsvergoeding, pensioen, leefloon of financiële hulp, tegemoetkoming aan personen met een handicap.
- Naast deze drie hoofdcategorieën wordt een **restcategorie 'anderen'** omschreven. Dit is een zeer diverse groep van personen die geen directe link hebben met de Belgische sociale zekerheid, bijvoorbeeld grensarbeiders, personen die in België werken voor een organisatie/onderneming die niet bijdrageplichtig is aan de Belgische sociale zekerheid, huishoudpersoneel dat niet is aangegeven bij de RSZ, maar ook huisvrouwen/huismannen, kinderen die niet gekend zijn bij de diensten voor kinderbijslag, geschorste werkzoekenden, ouderen van wie de partner het gezinspensioen ontvangt,...

Deze groep anderen bevat zowel niet-beroepsactieven (vb. huismannen en -vrouwen), als werkenden (vb. werknemers bij de Europese instellingen). Lokaal dient men er rekening mee te houden dat de samenstelling van deze restgroep erg kan verschillen.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** heeft **44,5%** van de bevolking een job (werkend), **1,3%** van de bevolking is werkzoekend met een RVA-uitkering en **47,9%** van de bevolking is niet beroepsactief. 6.3 % van de bevolking in de ELZ is niet gekend bij de Belgische sociale zekerheid.

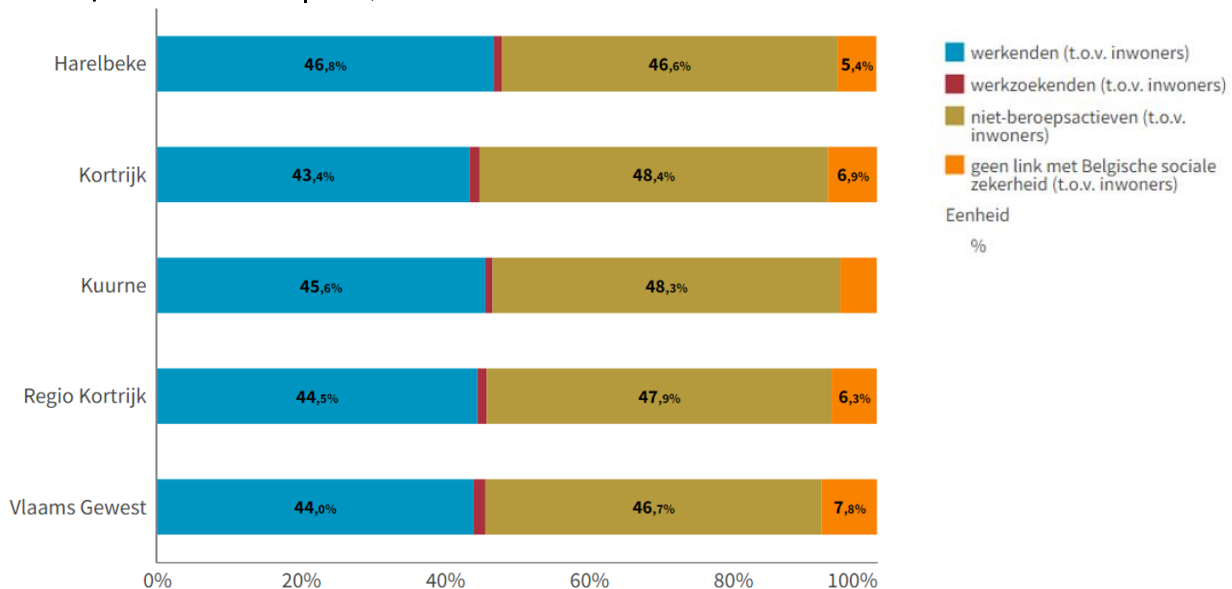
Tabel 9 | Socio-economische positie, aantal (2019)

	werkenden	werkzoekenden	niet-beroepsactieven	andere socio-economische positie
Harelbeke	13.184	306	13.125	1.528
Kortrijk	33.350	1.061	37.149	5.265
Kuurne	6.143	134	6.519	690
Regio Kortrijk	52.677	1.501	56.793	7.483
Vlaams Gewest	2.900.826	104.170	3.076.860	512.965

Bron: Datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, KSZ | Provincies.incijfers.be

In vergelijking met het **Vlaams Gewest** is er in de **ELZ Regio Kortrijk** een **groter** aandeel werkenden, een ongeveer **even groot** aandeel werkzoekenden, een **groter aandeel** niet-beroepsactieven en een **kleiner aandeel** 'anderen'.

Grafiek 7 | Socio-economische positie, % t.o.v. alle inwoners (2019)

Bron: Datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, KSZ | Provincies.incijfers.be

Om zicht te krijgen op de samenstelling van de groep niet-beroepsactieven, wordt deze groep hieronder verder bekeken in detail.

De twee grootste groepen binnen de groep niet-beroepsactieven zijn de (brug)gepensioneerden en de kinderen die recht hebben op kinderbijslag.

In ELZ Regio Kortrijk is **21,2%** van de bevolking **(brug)gepensioneerde**. **22,9%** van de bevolking is een **rechtgevend kind voor kinderbijslag**.

Tabel 10 | Detail van de niet-beroepsactieven, aantal (2019)

	personen in volledige loopbaanonderbreking (t.o.v. inwoners)	vrijgestelde werkzoekenden (t.o.v. inwoners)	personen met leefloon / financiële hulp (t.o.v. inwoners)	(brug)gepensioneerden (t.o.v. inwoners)	rechtgevend kinderen voor kinderbijslag (t.o.v. inwoners)	volledig arbeidsongeschikten (t.o.v. inwoners)	personen met tegemoetkoming aan personen met een handicap (t.o.v. inwoners)
Harelbeke	0,1	0,4	0,3	21,2	22,1	2,2	0,4
Kortrijk	0,1	0,4	1,0	21,1	23,1	2,1	0,5
Kuurne	0,1	0,3	0,3	22,1	23,5	1,7	0,4
Regio Kortrijk	0,1	0,4	0,7	21,2	22,9	2,1	0,5
Vlaams Gewest	0,1	0,4	0,5	20,2	22,9	2,0	0,5

Bron: Datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, KSZ | Provincies.incijfers.be

1.2.2.1 Niet-werkende werkzoekenden

Om de groep van de werkzoekenden meer in detail te beschrijven, gebruiken we verder de gegevens van de VDAB.

Deze omvatten alle niet-werkende werkzoekenden (NWWZ), een groep die ruimer gedefinieerd is dan voorgaand beschreven groep werkzoekenden door de KSZ. Zo zijn niet-werkende werkzoekenden die geen werkloosheidsuitkering krijgen wel opgenomen in de VDAB-cijfers.

Tabel 11 geeft de cijfers voor het totaal van alle werklozen en de jongere werklozen apart weer.

Op 1/1/2021 waren er in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk 3.557** werkzoekenden zonder werk. Dit is **5,0%** van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (18-64 jaar). Het aandeel WZW ligt in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk (ongeveer) even hoog** als in het **Vlaams Gewest (5,2%)**.

Er waren op 1/1/2021 **617** jonge WZW. Berekend t.o.v. de leeftijdsgroep 18-24 jaar is dit **6,7%**. Het aandeel jonge WZW ligt daarmee in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk hoger** dan in het **Vlaams Gewest**.

Tabel 11 | Niet werkende werkzoekenden, aantal en % t.o.v. leeftijdsgroep (2021)

	WZW [aantal]	WZW (t.o.v. inwoners 18-64 jaar) [%]	WZW 18-24 jaar [aantal]	WZW 18-24 jaar (t.o.v. inwoners 18-24 jaar) [%]
Harelbeke	664	3,9	108	5,3
Kortrijk	2.584	5,7	461	7,5
Kuurne	309	3,8	48	4,7
Regio Kortrijk	3.557	5,0	617	6,7
Vlaams Gewest	206.139	5,2	31.172	6,1

Bron: VDAB en Rijksregister | Provincies.incijfers.be

1.2.3 Scholingsgraad

Het percentage 30-34-jarigen met een diploma van het hoger onderwijs bedraagt in België 49,9% in 2021. Dat cijfer lag nooit hoger. Er is een groot verschil tussen de percentages van vrouwen en

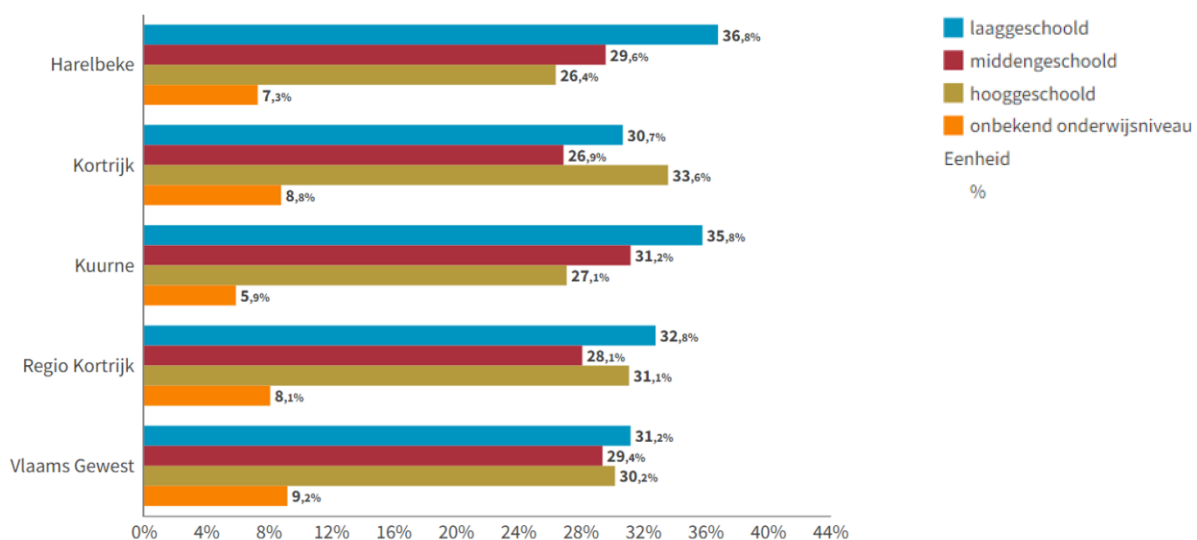
mannen. 56,4% van de vrouwen van 30 tot en met 34 jaar heeft een diploma van het hoger onderwijs tegenover 43,3% van de mannen.

Het percentage 30-34-jarigen met een diploma van het hoger onderwijs is met 58,4% het hoogst in Brussel. De percentages in Vlaanderen en Wallonië bedragen respectievelijk 52,4% en 41,7% (*statbel.fgov*).

Voor het opleidingsniveau op lokaal niveau te vergelijken zijn er op dit huidige moment enkel nog maar cijfers van 2017 beschikbaar. In Grafiek 8 zien we dat er in zowel Harelbeke (36,8%), Kortrijk (30,7%) als Kuurne (35,8%) procentueel **meer laaggeschoolde inwoners** zijn t.o.v. het Vlaams Gewest (31,2%).

In **Kortrijk** zijn er met procentueel (33,6%) **meer hooggeschoolden** dan in Harelbeke (26,4%) en Kuurne (27,1%). Alsook tegenover het Vlaams Gewest (30,2%) scoort Kortrijk hoger.

Grafiek 8 | Opleidingsniveau van inwoners 25+, % (2017)

Bron: [Statbel | Provincies.incijfers.be](https://statbel.fgov.be)

1.2.4 Inkomen

In onderstaande tabel 12 kan je de welvaartsindex terugvinden per gemeente. De **welvaartsindex** is de vergelijking van het gemiddelde fiscale inkomen per inwoner van een bepaalde administratieve eenheid met het gemiddelde inkomen per inwoner in België. De welvaartsindex van België wordt gelijkgesteld aan 100. Ligt de welvaartsindex van een administratieve eenheid onder de 100, dan betekent dit dat het gemiddelde inkomen per persoon in die administratieve eenheid lager is dan het nationaal gemiddelde inkomen. Heeft de welvaartsindex daarentegen een waarde boven de 100 dan is het gemiddelde inkomen per persoon binnen dat gebied hoger dan het gemiddeld inkomen per Belg.

Tabel 12 | Welvaartsindex (2019)

	welvaartsindex
Harelbeke	102
Kortrijk	104
Kuurne	100
Vlaams Gewest	107
Regio Kortrijk	102

Bron: [Statbel | Provincies.incijfers.be](https://statbel.fgov.be)

In Harelbeke en Kortrijk ligt de **welvaartsindex boven de 100**, wat wil zeggen dat binnen dit gebied het gemiddelde inkomen hoger is dan het gemiddeld inkomen per Belg. In **Kuurne** is de welvaartsindex **100** wat betekent dat het gemiddeld inkomen per persoon **gelijk** is aan dat van België. Maar in vergelijking met het Vlaams gewest ligt de welvaartsindex van zowel Harelbeke, Kortrijk als Kuurne lager.

1.2.5 Sociaal wonen

Tabel 13 geeft het aantal sociale huurwoningen weer. Deze kunnen in het beheer zijn van een sociale huisvestingsmaatschappij of van een sociaal verhuurkantoor. Sociale woningen die eigendom zijn van en beheerd worden door een lokaal bestuur worden hier niet meegeteld.

Gezinnen die een sociale woning willen huren kunnen zich, mits ze aan de voorwaarden voor sociale huur voldoen, kandidaat stellen voor sociale huur. Het betreft unieke kandidaat-huurders, gezinnen die op meerdere wachtlijsten staan ingeschreven worden maar 1 keer geteld.

In het werkingsgebied van ELZ Regio Kortrijk zijn er **4.205** sociale huurwoningen. Per 100 huishoudens zijn er dus **8,0** sociale huurwoningen. Het aandeel sociale huurwoningen is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

Er zijn **3.853** huishoudens (**7,4%**) die op een wachtlijst staan voor een sociale huurwoning.

Tabel 13 | Sociale huurwoningen en kandidaat sociale huurders, aantal en % t.o.v. particuliere huishoudens (2021).

	sociale huurwoningen (SHM + SVK) [aantal]	sociale huurwoningen per 100 particuliere huishoudens [per 100]	kandidaat-huurders per domiciliEGemeente [aantal]	kandidaat-huurders (t.o.v. particuliere huishoudens) [%]
Harelbeke	693	5,5	716	5,7
Kortrijk	3.003	8,9	2.742	8,1
Kuurne	509	8,7	395	6,8
Regio Kortrijk	4.205	8,0	3.853	7,4
Vlaams Gewest	171.629	6,0	164.378	5,7

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen | Provincies.incijfers.be

1.2.6 Risicokenmerken van leerlingen

In het kader van gelijke onderwijskansen worden een aantal kenmerken van de sociaal-economische status (SES) van leerlingen bijgehouden. Het betreft lage opleiding van de moeder, thuistaal niet-Nederlands en het krijgen van een schooltoelage.

Leerlingen met deze SES-kenmerken hebben een hoger risico op vroegtijdige schooluitval (verlaten van het onderwijs zonder diploma). Het zijn daardoor risicokenmerken voor kansarmoede. We bekijken deze gegevens voor zowel het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs. Het gaat hier telkens over de leerlingen die in de gemeente wonen, onafhankelijk in welke gemeente ze naar school gaan.

Naast de SES-kenmerken bekijken we ook de vroegtijdige schoolverlaters, dat zijn jongeren die zonder diploma het secundair onderwijs verlaten en geen verdere opleiding meer volgen, althans in het onderwijs dat valt onder de Vlaamse Gemeenschap, én in het jaar dat volgt op het verlaten van het onderwijs.

1.2.6.1 Gewoon basisonderwijs

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** wonen **12.338** kinderen die **gewoon basisonderwijs (BO)** volgen.

21,3% van de leerlingen een **laag opgeleide moeder**. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest**.

38,4% van de kinderen gewoon basisonderwijs ontvangt een **schooltoelage**. Dit aandeel is in ELZ Regio Kortrijk ongeveer **even hoog** als gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

21% van de kinderen gewoon basisonderwijs spreekt thuis een **andere taal** dan het Nederlands. Dit aandeel ligt **even hoog** als gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

Tabel 14 | Risicokenmerken leerlingen basisonderwijs naar woonplaats, aantal en % t.o.v. lln. BO (2020-2021)

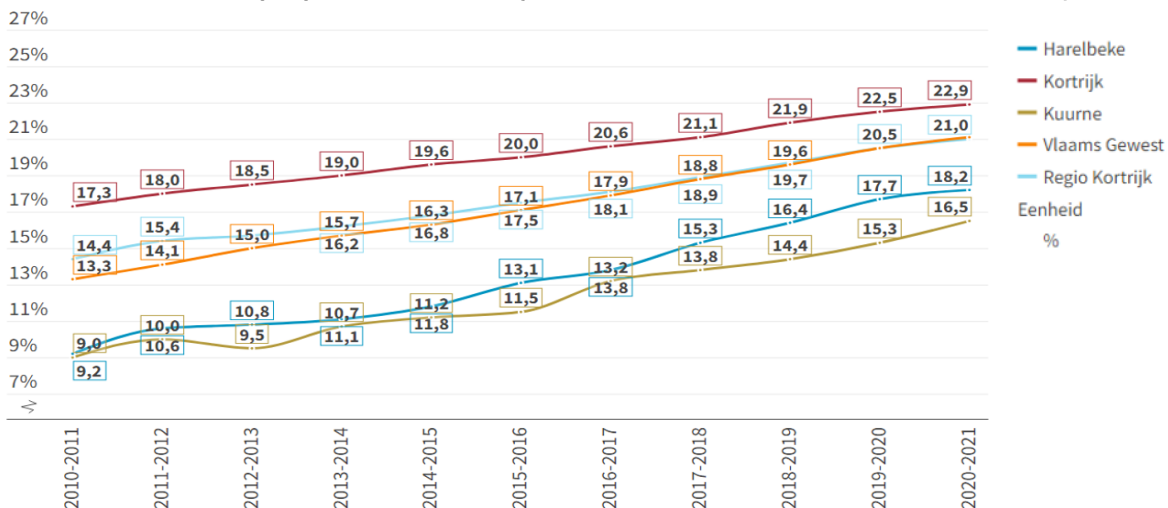
	gewoon basisonderwijs - WP [aantal]	basisonderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln BO) - WP [%]	basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln BO) - WP [%]	basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln BO) - WP [%]
Harelbeke	2.921	20,7	34,9	18,2
Kortrijk	7.958	21,4	40,0	22,9
Kuurne	1.459	21,9	36,2	16,5
Regio Kortrijk	12.338	21,3	38,4	21,0
Vlaams Gew...	659.653	19,9	38,3	21,1

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | Provincies.incijfers.be

In grafiek 9 wordt de evolutie getoond van het aandeel kinderen gewoon basisonderwijs dat een **andere thuistaal** heeft dan het Nederlands.

Het aandeel kinderen basisonderwijs met een andere taal dan het Nederlands als thuistaal **stijgt** in de ELZ Regio Kortrijk **van 14,4% in 2011 naar 21,0% in 2021**. De evolutie in het **Vlaams Gewest** is **ook stijgend**. Stad Kortrijk scoort over de hele evolutie hoger dan het Vlaams Gewest.

Grafiek 9 | Evolutie leerlingen gewoon basisonderwijs 2011-2021 met thuistaal niet-Nederlands naar woonplaats, % t.o.v. lln. BO

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | Provincies.incijfers.be

1.2.6.2 Gewoon secundair onderwijs

In het werkingsgebied van de ELZ wonen **7.351 leerlingen** die **gewoon secundair onderwijs (SO)** volgen. De risicokenmerken worden berekend voor de leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, inclusief het gewoon deeltijds beroepsonderwijs, maar zonder de leerlingen in het Franstalig onderwijs in Vlaanderen (in de faciliteitengemeenten).

26,1% van die leerlingen heeft een **laag opgeleide moeder**. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest**.

43,5% van de leerlingen gewoon secundair onderwijs ontvangt een **schooltoelage**. Dit aandeel is in de ELZ Regio Kortrijk **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

20,6% van de leerlingen gewoon secundair onderwijs gebruikt als **thuis taal** een **andere taal** dan het Nederlands. Dit aandeel ligt hoger dan gemiddeld in het **Vlaamse Gewest**.

Tabel 15 | Risicokenmerken leerlingen secundair onderwijs naar woonplaats, aantal en % t.o.v. lln. SO (2020-2021)

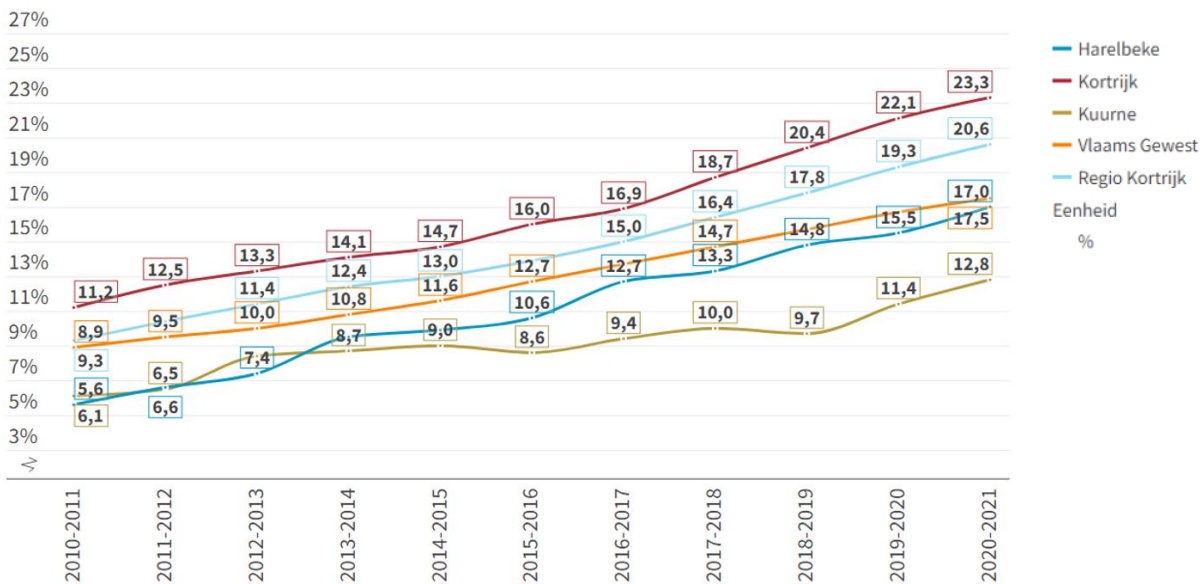
	gewoon voltijds SO - WP [aantal]	secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln SO) - WP [%]	secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln SO) - WP [%]	secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln SO) - WP [%]
Harelbeke	1.715	25,5	40,9	17,0
Kortrijk	4.745	27,4	45,1	23,3
Kuurne	891	19,9	40,0	12,8
Regio Kortrijk	7.351	26,1	43,5	20,6
Vlaams Gewest	423.106	22,2	40,2	17,5

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | [Provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)

In grafiek 10 wordt de evolutie getoond van het aandeel kinderen gewoon secundair onderwijs dat een andere thuistaal heeft dan het Nederlands.

Het aandeel kinderen secundair onderwijs met een **andere taal** dan het Nederlands als thuistaal **stijgt** in de ELZ Regio Kortrijk **van 9,3% in 2011 naar 20,6% in 2021**. De evolutie in het **Vlaams Gewest is ook stijgend**. Stad Kortrijk scoort over de hele evolutie hoger dan het Vlaams gewest.

Grafiek 10 | Evolutie leerlingen secundair onderwijs met thuistaal niet-Nederlands naar woonplaats, t.o.v. Iln. SO (2011-2021)

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | Provincies.incijfers.be

1.2.6.3 Vroegtijdige schoolverlaters

Een vroegtijdige schoolverlater (VSV) wordt gedefinieerd als een leerling die niet langer leerplichtig is en die een regulier kwalificerend traject van het Vlaams secundair onderwijs verlaat zonder kwalificatie met beroepsfinaliteit, dan wel een finaliteit doorstroom hoger onderwijs. Een vroegtijdige schoolverlater verlaat dus het Vlaams secundair onderwijs zonder een diploma te behalen.

Het aandeel wordt berekend als de verhouding tussen het aantal vroegtijdige schoolverlaters op de som van de vroegtijdige schoolverlaters en de gekwalificeerde schoolverlaters.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** waren er **91** vroegtijdige schoolverlaters in **2019-2020**. Dit betekent dat **8,1%** van de schoolverlaters **geen diploma of getuigschrift** behaalt. Dit aandeel is **lager** dan het aandeel in het Vlaams Gewest.

Tabel 16 | Vroegtijdige schoolverlaters, aantal en % t.o.v. alle schoolverlaters (2019)

	- WP [aantal]	(t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]
Harelbeke	20	7,5
Kortrijk	63	8,6
Kuurne	8	6,2
Regio Kortrijk	91	8,1
Vlaams Gewest	5.665	9,1

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

1.2.7 Technologische mogelijkheden, vaardigheden

Volgens cijfers van 2021 beschikt in België 92% van de huishoudens over internet (statbel.fgov.be).

Volgens de nieuwe Europese definities, die sinds 2021 gelden, heeft **54%** van de Belgen (van 16 tot 74 jaar) minstens een **basiskennis** van **digitale vaardigheden**.

Mannen scoren hierbij gemiddeld iets beter dan vrouwen (57% tegenover 52%).

De **digitale kloof** is aanzienlijk tussen personen met een **laag opleidingsniveau (26%) en hoogopgeleiden (77%)**.

Deze kloof is ongeveer even breed tussen personen uit een gezin met het laagste inkomenskwintiel (32%) en deze uit het hoogste kwintiel (79%).

Bij een opsplitsing naar socio-economische situatie zien we dat **studenten** over de **meeste digitale vaardigheden** beschikken (75% met minstens basiskennis), terwijl dit bij werkenden 64% is.

Werklozen (42%) en gepensioneerden (31%) zijn duidelijk **minder digitaal geletterd**.

Een vergelijking tussen de gewesten leert dat de Brussel het best scoort (62% met minstens basiskennis) tegenover 54% in Vlaanderen en 51% in Wallonië (statbel.fgov.be).

1.2.8 Zorg en gezondheid

In dit hoofdstuk zorg en gezondheid belichten we opeenvolgend enkele aspecten van de welzijns- en gezondheidstoestand, de preventieve gezondheid waaronder gezondheidsconsumptie en het zorgaanbod. Het betreft uitsluitend informatie die in administratieve databanken beschikbaar is.

Gezondheid wordt beïnvloed door onder meer leeftijd, erfelijke factoren, levensstijl en de leef- en werkomgeving.

1.2.8.1 Leefstijl: gezonde voeding en gezond gedrag

Voeding en voedingspatronen

De kwaliteit van het voedingspatroon is een belangrijke factor voor de gezondheid en ziektelast. Een gezond voedingspatroon helpt niet-overdraagbare ziekten zoals diabetes, kanker, hartziekten en beroerte te voorkomen (gezondbelgie.be).

Het Belgisch voedingspatroon wordt gekenmerkt door een **excessieve consumptie** van **rood vlees, bereid vlees en gesuikerde dranken**, en door een **onvoldoende consumptie** van **fruit, groenten, noten en zaden, melk, eieren en vis**. Het voedingspatroon is slechts weinig veranderd in de tijd (gezondbelgie.be).

In 2018 consumeerde slechts 12,7% van de bevolking van 6 jaar en ouder de dagelijks aanbevolen hoeveelheid groenten en fruit (minimaal 5 porties) (gezondbelgie.be).

In 2018 dronk 20,4% van de bevolking dagelijks suikerhoudende dranken; 4,1% dronk dagelijks zelfs een liter of meer (gezondbelgie.be).

Vrouwen, ouderen, mensen met een tertiaire opleiding en mensen die in Brussel wonen, hebben betere voedingsgewoonten (gezondbelgie.be).

¹ De eerste kwintielgroep vertegenwoordigt 20% van de bevolking met het laagste inkomen en de vijfde kwintielgroep vertegenwoordigt de 20% van de bevolking met het hoogste inkomen.

Overgewicht en obesitas

Uit de Gezondheidsenquête van 2018 blijkt dat de **gemiddelde Vlaming** een BMI² heeft van **25,3**. **48%** van de Vlamingen heeft **overgewicht**. Significant meer mannen (55%) dan vrouwen (42%) hebben overgewicht in Vlaanderen. **15%** van de Vlamingen heeft **obesitas** (gezondleven.be).

Deze **percentages stijgen met de leeftijd** (tot 74 jaar). Sinds 1997 is de gemiddelde BMI van de volwassen Vlaming gestegen, van 24,4 in 1997 tot 25,3 in 2018. En ook overgewicht en obesitas komen almaar vaker voor (gezondleven.be).

Overgewicht en obesitas blijken **samen te hangen** met het **opleidingsniveau**: hoe lager het opleidingsniveau, hoe hoger de kans op gewichtsproblemen. Het percentage volwassenen met overgewicht is significant lager bij de hoogst opgeleiden (40,1%) t.o.v. de lager opgeleiden (58,9%). 11% van de hoogst opgeleiden heeft obesitas tegenover 23,1% van de laagst opgeleiden (gezondleven.be).

Note: Bij het onderzoek van de Gezondheidsenquête vulden de deelnemers zelf hun gewicht en lengte in. Deze zelfrapportage zou voor een vertekend beeld kunnen zorgen (his.wiv-ips.be)

Beweging

Kinderen (6 – 17 jr)

In België spenderen kinderen van **6 tot 9 jaar** gemiddeld **4 uur en 32 minuten** per dag aan **licht intensieve beweging**, zowel tijdens de week als in het weekend. Deze kinderen bewegen wel meer in de zomer dan in de winter (gezondleven.be).

De **10- tot 17-jarigen** besteden elke dag zo'n **3 uur en 21 minuten** aan **licht intensieve lichaamsbeweging**. Maar dat neemt af met de leeftijd. Onderschat de seizoenen niet. De studie toont aan dat kinderen en jongeren meer aan lichte intensiteit bewegen in de lente dan in de winter (gezondleven.be).

In België bewegen kinderen tussen 6 en 9 jaar dagelijks gemiddeld 62 minuten **matig tot hoog intensief**. Jongens scoren gemiddeld hoger dan meisjes (gezondleven.be).

De iets oudere categorie van 10 tot 17 jaar is elke dag gemiddeld 48 minuten zoet met **matige tot hoog intensieve beweging** (gezondleven.be).

Amper **6,5%** van de 6 – 9 jarigen krijgt voldoende lichaamsbeweging. Op dagen waarop ze bewegen, doet bijna de helft van deze kinderen dat wel minstens een uur met **matige tot hoge intensiteit** (gezondleven.be).

Slechts **2,4%** van de 10-13 en 14-17 jarigen heeft genoeg dagelijkse beweging. Maar op die dagen beweegt bijna 30 procent van hen wel minstens een uur **matig tot hoog intensief** (gezondleven.be).

² De Body Mass Index (BMI) drukt de verhouding uit tussen je gewicht en lengte. Je berekent je eigen BMI als volgt: BMI= gewicht (kg) / (lengte (m) x lengte (m))

Volwassenen (18 – 64 jr)

Er zijn weinig studies over licht intensief bewegen bij volwassenen. Volgens een kleinschalige Vlaamse studie bewegen **mannen 3,5 uur per dag licht intensief**. Vlaamse **vrouwen** daarentegen spenderen gemiddeld **4,5 uur per dag** aan activiteiten van lichte intensiteit (gezondleven.be).

64,1 procent van de **18- tot 64-jarigen** in het Vlaams Gewest **beweegt minstens 150 minuten per week matig tot hoog intensief**. Mannen bewegen wat meer dan vrouwen tot de leeftijd van 55 jaar, daarna is het omgekeerde waar, maar de verschillen zijn niet significant (gezondleven.be).

Hoe ouder je wordt, hoe minder je beweegt. Dat blijkt duidelijk uit het percentage volwassenen dat wekelijks 150 minuten matig tot hoog intensief beweegt (gezondleven.be).

Ouderen (65+ jr)

Bij de 65- tot 74-jarigen in Vlaanderen beweegt 63,7 procent minstens 150 minuten per week matig tot hoog intensief volgens de Gezondheidsenquête van 2018. Bij de 75-plussers daalt dat tot 39,9 procent (gezondleven.be).

Alcohol, drugs en tabak

Alcohol

In 2018 rapporteerde **5,9%** van de bevolking van 15 jaar en ouder een **overmatig alcoholgebruik** (meer dan 21 en 14 glazen per week bij mannen en vrouwen). Twee keer zoveel mannen als vrouwen worden beschouwd als excessieve drinkers (gezondbelgie.be).

Note: Aangezien de drempel voor het definiëren van overmatig alcoholgebruik bij vrouwen lager is dan bij mannen, duiden die resultaten op een veel lager verbruik bij vrouwen.

De hoogste prevalentie wordt waargenomen in de leeftijdsgroep 55-64 jaar en de laagste in de leeftijdsgroep 75+ (gezondbelgie.be).

Op Belgisch niveau blijft de **prevalentie van overmatig alcoholgebruik dalen**. Tussen 2013 en 2018 werd een daling van 12% bij mannen en 8% bij vrouwen waargenomen (gezondbelgie.be).

De **prevalentie van wekelijkse hyperalcoholisatie** was **7,6%** in **België** in 2018. Het kwam veel vaker voor bij mannen (11,5%) dan bij vrouwen (3,9%). De leeftijdsgroep 15-24 had de hoogste prevalentie van wekelijkse hyperalcoholisatie (10,4%), gevolgd door de 55-64-jarigen (9,2%) en de 25-34-jarigen (9%) (gezondbelgie.be).

Drugs

Metten hoeveel er gedronken, geslikt, gesnoven, gespoten wordt, is niet gemakkelijk. Zeker als het gaat om iets illegaals gaat of om het meten van (verslavings-)problemen.

In 2018 zei 22% van de Vlaamse bevolking tussen 15 en 64 jaar dat ze **ooit experimenteerden met cannabis** (27% mannen, 17% vrouwen). **6%** van de **Vlamingen** gebruikte in de twaalf maanden voor de enquête cannabis, 4% in de dertig dagen ervoor. **1,7%** van de **Vlamingen** gebruikte het afgelopen jaar **cocaïne**, 0,7% opiaten en 1,5% xtc of amfetamines (druglijn.be).

Tabak

Uit de Gezondheidsenquête 2018 blijkt dat ruim 1 op 6 Vlamingen nog rookt. In totaal gaat het over 17,5% rokers, waarvan 13% dagelijkse rokers. In 2013 was dat 22% en 18%. In het Vlaamse Gewest vinden we het laagste percentage dagelijkse rokers in de bevolking van 15 jaar en ouder.

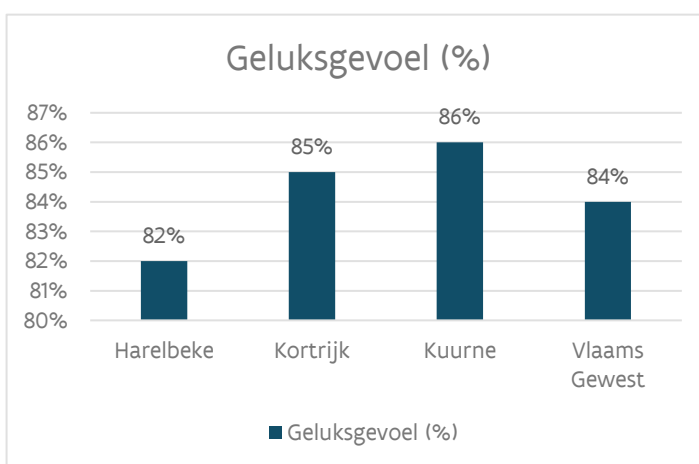
In vergelijking met de resultaten van de vorige gezondheidsenquête 2013 is er in het Vlaams Gewest een significante daling van het aantal rokers en dagelijkse rokers (gezondleven.be).

1.2.8.2 Welzijn van de inwoners

Welzijn verwijst naar het gevoel van welbevinden, tevredenheid. De cijfers van de mate van geluksgevoel en gezondheidsgevoel zijn afkomstig van de betrokkene zelf d.m.v. enquête, waardoor deze subjectief gekleurd is en kan afwijken van de objectieve gezondheidstoestand van de bevolking.

Een goede fysieke en psychische gezondheid bepaalt mee in welke mate inwoners zich gelukkig voelen en kunnen participeren in de samenleving. Hoe gelukkig voelen de inwoners van de ELZ Kortrijk-Kuurne-Harelbeke. In Kuurne voelt 86% zich gelukkig, met daaropvolgend 85% in Kortrijk en 82% in Harelbeke.

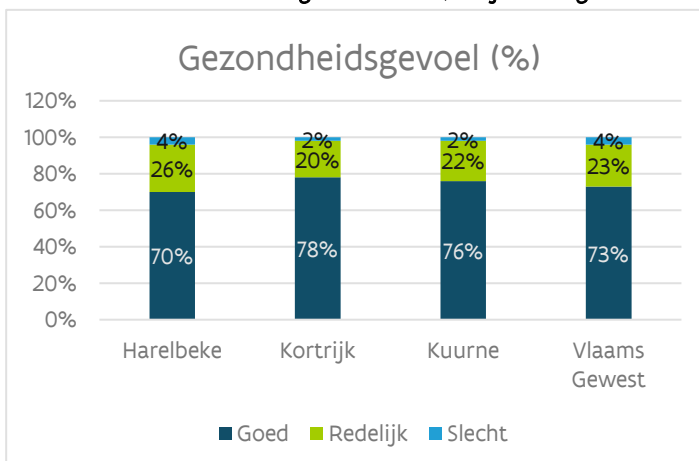
Grafiek 11 inwoners die zich gelukkig voelen, subjectieve gezondheid % (2020)

Bron: Agentschap Binnenlands Bestuur | Gemeente-Stadsmonitor.be

Hieronder zie je een overzicht van het gezondheidsgevoel van de inwoners in de Eerstelijnszone. In Kortrijk scoort men het hoogst met 78% met daaropvolgend Kuurne 76% en Harelbeke 70%.

Grafiek 12 inwoners die zich gezond voelen, subjectieve gezondheid % (2020)

Bron: Agentschap Binnenlands Bestuur | Gemeente-Stadsmonitor.be

Vergeleken met het Vlaams gewest scoort Harelbeke enkele percentages lager bij het geluksgevoel en het gezondheidsgevoel.

1.2.8.3 Gezondheidstoestand van de inwoners

Psychische gezondheid

Psychische problemen

Uit de meest recente cijfers (2018) die door Sciensano worden verzameld in het kader van de Gezondheidsenquête 2, blijkt dat **één op de drie Belgen (33%)** van 15 jaar en ouder **psychische problemen heeft**. Iets minder dan **de helft** hiervan (17.7% van de totale bevolking) heeft een reële kans op het ontwikkelen van een **psychische aandoening**. In de afgelopen tien jaar is er in België een **toename** van het niveau van psychisch onwelbevinden (vlesp.be).

Wat betreft het psychische welbevinden worden **vijf problemen vaker gemeld** dan andere problemen, en dit zowel in 2018 als in 2008: het gevoel voortdurend onder druk te staan (28.7% vs. 19.7%), door zorgen veel slaap tekort gekomen (22.9% vs. 18.2%), het gevoel ongelukkig of neerslachtig te zijn (19.7% vs. 15.8%), het gevoel moeilijkheden niet de baas te zijn (15.5% vs. 11.5%) en het gevoel minder gelukkig dan gewoonlijk te zijn (12.1% vs. 10.1%) (vlesp.be).

Suïdecijfers³

In 2018 overleden in België 1792 personen ten gevolge van suïcide, waarvan 1283 mannen en 509 vrouwen. Dit komt neer op **bijna vijf suïcides per dag** (vlesp.be).

In **Vlaanderen** worden sterftcijfers door suïcide geregistreerd door het Agentschap Zorg en Gezondheid op basis van de overlijdenscertificaten. In 2018 (meest recente cijfers) overleden in Vlaanderen 984 personen door suïcide. Dit komt neer op **bijna drie suïcides per dag**. Bijna drie op de vier (71%) suïcides waren mannen (vlesp.be).

In het kader van de **COVID-19 pandemie** is het belangrijk om het welzijn van de bevolking goed te monitoren. Vanuit de hulpverlening, het beleid en de algemene bevolking komen namelijk verschillende verontrustende berichten over de impact van de huidige gezondheids crisis op mentaal welzijn in het algemeen en op suïcidaliteit in het bijzonder (vlesp.be).

Suïcidepogingen⁴

Het ondernemen van een suïcidepoging heeft een grote voorspellende waarde voor toekomstig suïcidaal gedrag. Het risico om uiteindelijk te komen overlijden ten gevolge van suïcide is bij mensen die al een poging hebben ondernomen zeer groot (vlesp.be).

Uit de meest recente gegevens van de Gezondheidsenquête blijkt dat **4.3%** van de **Belgische** bevolking van 15 jaar en ouder **minstens één keer** in hun leven een **suïcidepoging** hebben ondernomen en 0.2% (of 2 personen op 1000) dat ze een suïcidepoging hebben ondernomen in de 12 maanden voorafgaand aan het interview (vlesp.be).

Wanneer we kijken naar **Vlaanderen** heeft **3.4%** van 15 jaar en ouder ooit een suïcidepoging ondernomen en 0.1% in de afgelopen 12 maand (vlesp.be).

^{3/4} Enige voorzichtigheid bij de interpretatie van deze cijfers is geboden, aangezien deze cijfers een onderschatting zijn van het werkelijke aantal suïcides. Elk jaar zijn er ook sterfgevallen waarvan de doodsoorzaak moeilijk te bepalen is, waarbij het mogelijks ook om suïcide kan gaan.

Dementie

In België hebben in 2020, volgens een schatting op basis van het risicomodel Alzheimer Europe (2019) ruim 202.402 mensen dementie. Waarvan **141.246** in **Vlaams en Brussel Gewest**.

Op basis van de bevolkingsvooruitzichten van StatBel, werd een prognose voor de toekomst gemaakt. De cijfers van 2018 worden vergeleken met deze van 2035.

In deze prognose is men uitgegaan van een gelijkblijvend risico. Twee ontwikkelingen kunnen daar invloed op hebben. Via **investeren in preventie en gezonde leefstijl op middelbare leeftijd** (40-75 jaar) zou de **prevalentie beduidend lager kunnen liggen** dan de hier genoemde cijfers.

Anderzijds weten we dat mensen met een niet-Westerse etniciteit een fors hoger risico lopen op dementie. Vlaamse gemeenten waar ook onder de ouderen sprake is van een diverse bevolkingssamenstelling, zullen daardoor met hogere aantallen personen met dementie geconfronteerd worden. De bevolkingsprognoses lieten niet toe met deze ontwikkeling richting (super)diversiteit rekening te houden (Expertisecentrum dementie Vlaanderen).

Tabel 17 | Toename aantal personen met dementie, 2035 t.o.v 2018, % (2018)

	2018 (aantal)	2035 (aantal)	% toename
Harelbeke	537	745	38,7%
Kortrijk	1840	2348	27,6%
Kuurne	298	423	41,9%

Bron: Expertisecentrum dementie Vlaanderen

Als we de cijfers per gemeente bekijken zien we in de prognose cijfers de grootste procentuele toename in de Kuurne 41,9% gevolgd door Harelbeke 38,7%. In Kortrijk is de stijging lager 27,6% in vergelijking met Kuurne en Harelbeke.

Fysieke gezondheid

We bespreken hieronder enkele indicatoren die een licht werpen op de gezondheidstoestand van de bevolking.

‘**Statuut chronisch zieken**’ betreft de mensen die in het kader van de ziekteverzekering als chronisch ziek worden geregistreerd.

- In het werkingsgebied van ELZ Regio Kortrijk heeft **12,4%** van de verzekerden in de ziekteverzekering een **statuut van chronische aandoening**. Dit betreft in Kortrijk en Kuurne 12,6% en in Harelbeke 11,7%. Het aandeel is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest 11,6%**.

‘**Prevalentie diabetes**’ verwijst naar de mensen die in het kader van de ziekteverzekering medicatie nemen en/of therapie ondergaan die aan diabetes gerelateerd zijn.

- Per 1.000 personen in de ziekteverzekering zijn er in de ELZ **62 personen** met een **diabetesbehandeling**. Het gemiddelde in het **Vlaams Gewest** is **lager**, 56.

‘**BEL-score**’ wordt door de diensten gezinszorg gehanteerd als maat voor zorgbehoefendheid van ouderen in de thuissituatie. Een score van 35 of meer wordt beschouwd als zwaar zorgbehoevend.

- Voor het werkingsgebied ELZ regio Kortrijk kon de waarde van de gemiddelde BEL-score van 65-plussers die thuiszorg ontvangen niet berekend worden. Op gemeenteniveau varieert de gemiddelde BEL-score van **24,4** in **Kuurne**, **25,3** in **Harelbeke** tot **26,0** in **Kortrijk**. De gemiddelde BEL-score is in elke gemeente van de **ELZ lager** dan in het **Vlaams Gewest 28,3**.

‘Erkend als persoon met een handicap’, de Directie-generaal Personen met een handicap beslist na medische evaluatie over een erkenning als persoon met handicap in volgende gevallen

- ofwel een erkenning bij verlies van verdienvermogen tot een derde of minder dan wat een valide persoon op de gewone arbeidsmarkt kan verdienen,
- ofwel een erkenning bij minstens 7 punten op de schaal van zelfredzaamheid.

➔ Per 1.000 18-plussers zijn er in ELZ Regio Kortrijk **85,67 personen** erkend door de Directie-generaal personen met een handicap. Harelbeke 75,42 scoort lager dan Kortrijk 88,03 en Kuurne 93,85. In het **Vlaams Gewest** zijn er gemiddeld **minder** personen met een handicap erkend, 62,08 per 1.000.

Tabel 18 | Gezondheidstoestand statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering)

	statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2018]	prevalentie diabetes per 1.000 personen in de ziekteverzekering [%] [2018]	gemiddelde BEL-score gezinszorg 65+ jaar [bel_score] [2020]	personen erkend door DG Personen met een handicap per 1.000 inwoners 18+ jaar [per 1.000] [2022]
Harelbeke	11,7	62	25,3	76,03
Kortrijk	12,6	62	26,0	89,90
Kuurne	12,6	60	24,6	94,76
Regio Kortrijk	12,4	62	-	87,11
Vlaams Gewest	11,3	56	28,3	62,25

Bron: InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be

Agentschap Zorg en Gezondheid - Vesta systeem van elektronische gegevensuitwisseling
FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap | provincies.incijfers.be

1.2.8.4 Preventieve gezondheidszorg

Hieronder volgen een aantal indicatoren die een licht werpen op de mate waarin de bevolking deelneemt aan preventieve gezondheidsacties. Enerzijds betreft het de deelname aan de bevolkingsonderzoeken kankeropsporing, anderzijds betreft het preventieve tandzorgen.

De globale dekkingsgraad voor een **bevolkingsonderzoek kankeropsporing** geeft, binnen de betreffende doelpopulatie, het totaal van het aandeel personen weer die een screening gehad hebben binnen het betreffende bevolkingsonderzoek, die een screening gehad hebben buiten het bevolkingsonderzoek of die een geldige reden hebben om niet deel te nemen.

Voor de **borstkankerscreening** zijn vrouwen in de leeftijdscategorie 50-69 jaar de doelpopulatie. In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** bedraagt de totale dekkingsgraad voor de borstkankerscreening **62,1%**. Dit aandeel is **hoger** dan het gemiddelde in het **Vlaams Gewest** 61,6%.

Voor de **baarmoederhalskankerscreening** behoren vrouwen in de leeftijdscategorie 25-64 jaar tot de doelpopulatie. In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** bedraagt de totale dekkingsgraad voor de baarmoederhalskankerscreening **63,7%**. Dit aandeel is **hoger** dan het gemiddelde in het **Vlaams Gewest** 62,6%.

Voor de **darmkankerscreening** behoren mannen en vrouwen in de leeftijdscategorie 56-74 jaar tot de doelpopulatie. In het werkingsgebied van ELZ Regio Kortrijk bedraagt de totale dekkinggraad voor de darmkankerscreening **64,6%**. Dit aandeel is **hoger** dan het gemiddelde in het **Vlaams Gewest** 63,5%.

Tabel 19 | Totale dekkinggraad bevolkingsonderzoeken kankerscreening, % (2020)

	borstkankerscree (t.o.v. vrouwen 50-69 jaar)	baarmoederhalsk (t.o.v. vrouwen 25-64 jaar)	darmkankerscree (t.o.v. 51-74 jaar) ⁽¹⁾
Harelbeke	63,0	64,0	66,0
Kortrijk	61,5	63,4	63,5
Kuurne	63,3	64,7	67,4
Regio Kortrijk	62,1	63,7	64,6
Vlaams Gewest	61,6	62,6	63,5

Bron: Centrum voor Kankeropsporing vzw, Stichting Kankerregister | provincies.incijfers.be

In 2019 had **82%** van de Belgen **minstens één contact met de huisarts**. Kinderen en jongeren gaan beduidend minder naar de huisarts dan ouderen. Volwassen **vrouwen zien de huisarts meer** dan volwassen mannen. In Vlaanderen heeft een patiënt gemiddeld 5.7 contacten met zijn huisarts (aim-ima.be).

Personen in gezinnen met een laag inkomen of personen met een handicap hebben recht op een **verhoogde terugbetaling** om hun toegang tot de gezondheidszorg te verbeteren. Patiënten met dit recht hebben **gemiddeld een hoger aantal contacten** met de huisarts dan personen zonder dit recht (aim-ima.be).

Regelmatig **tandartsbezoek** wordt, omwille van zijn preventieve waarde, aangeraden en via hogere terugbetaling gestimuleerd. Bijkomend worden ook een aantal behandelingen, zoals tandsteenverwijdering, als preventieve actie beschouwd.

Tabel 20 toont het aandeel van de bevolking dat regelmatig, als preventieve maatregel, naar de tandarts gaat.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** gaat **43,6%** van de bevolking naar de tandarts vanuit preventief oogpunt. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest** 39,2%.

Tabel 20 | Preventieve mondzorg en geen tandartsbezoek, % t.o.v. personen in de ziekteverzekering (2018)

	preventieve mondzorg (t.o.v. personen in de ziekteverzekering)	geen tandartsbezoek (t.o.v. personen in de ziekteverzekering)
Harelbeke	40,6	20,7
Kortrijk	44,2	21,3
Kuurne	46,6	20,3
Regio Kortrijk	43,6	21,0
Vlaams Gewest	39,2	23,1

Bron: InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be

Ondanks financiële stimulansen om preventief tandartsbezoek te stimuleren, is het voor gezinnen met financiële problemen vaak niet mogelijk om een tandarts te betalen, waardoor een

tandartsbezoek, en zeker een preventief tandartsbezoek, uitgesteld of afgelast wordt. De onderconsumptie van tandartsbezoeken wordt dan ook vaak als graadmeter voor armoede gezien.

In onze ELZ gaat **21,0%** van de inwoners de laatste 3 jaar niet naar de tandarts. Dit aandeel is **lager** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest** 23,1%.

1.2.8.5 Zorgaanbod

We geven hier informatie over de capaciteit van de kinderopvang voor baby's en peuters en het zorgaanbod voor ouderen.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** zijn er **1.996** plaatsen in de **kinderopvang** voor **baby's en peuters**. Dit betekent dat er **voor 53,4%** van de 0-2 jarigen een opvangplaats beschikbaar is. Het kinderopvangaanbod (aantal opvangplaatsen per 100 0-2 jarigen) voor baby's en peuters ligt **hoger** in ELZ Regio Kortrijk dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest** 45,3%.

Bij **opvangplaatsen met inkomenstarief** wordt de kostprijs van de kinderopvang berekend op basis van het inkomen van de ouders. **72,8%** van de opvangplaatsen in **ELZ Regio Kortrijk** zijn met inkomenstarief. Dit aandeel is **lager** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 76,7%.

Tabel 21 | Aanbod kinderopvang voor baby's en peuters, aantal, % (2021)

	(toestand 31/12/jaar-1) [aantal] [2022] (¹)	per 100 kinderen 0-2 jaar (toestand 31/12/jaar-1) [per 100] [2021] (²)	met inkomenstarief (t.o.v. opvangplaatsen voor B&P) (toestand 31/12/jaar-1) [%] [2022] (²)
Harelbeke	398	47,9	74,4
Kortrijk	1.375	56,5	74,2
Kuurne	223	48,3	54,8
Regio Kortrijk	1.996	53,4	72,1
Vlaams Gewest	88.049	45,3	77,3

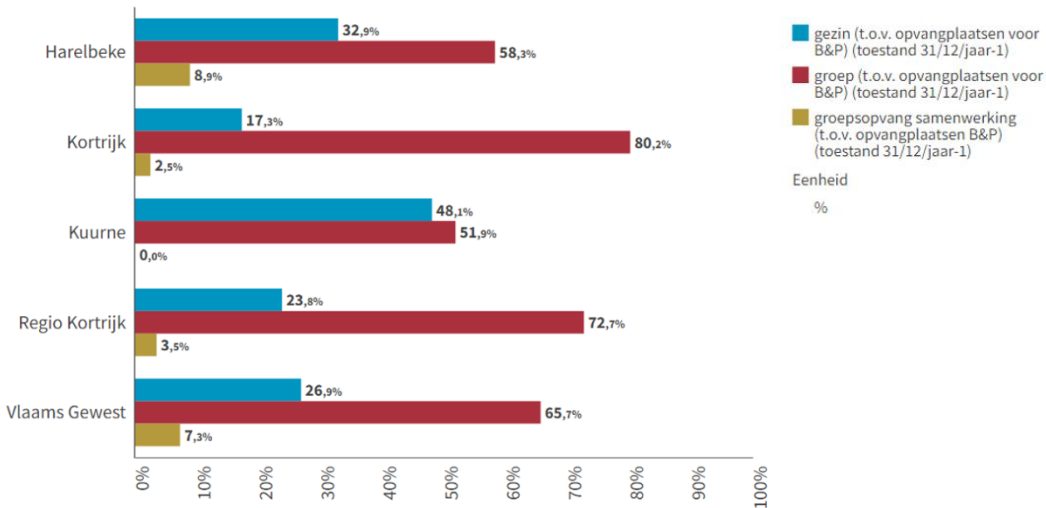
Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

Tot slot bekijken we nog onder welke vorm de opvang aangeboden wordt.

- Gezinsopvang: opvang voor maximum 8 tegelijk aanwezige kinderen.
- Groepsopvang: opvang voor minimaal 9 tegelijk aanwezige kinderen. Leefgroepen bestaan uit maximaal 18 kinderen.
- Groepsopvang samenwerking: specifieke vorm van groepsopvang door onthaalouders met een eigen statuut die met 2 of 3 samenwerken op één locatie.

In **ELZ Regio Kortrijk** zijn **23,8%** van kinderopvangplaatsen **gezinsopvang**, **72,7%** van de opvang gebeurt onder de vorm van **groepsopvang**, **3,5%** van de opvangplaatsen bevindt zich in een **groepssamenwerking**.

Grafiek 13 | Soort kinderopvang, % t.o.v. totaal opvangplaatsen voor baby's en peuters (2022)⁵

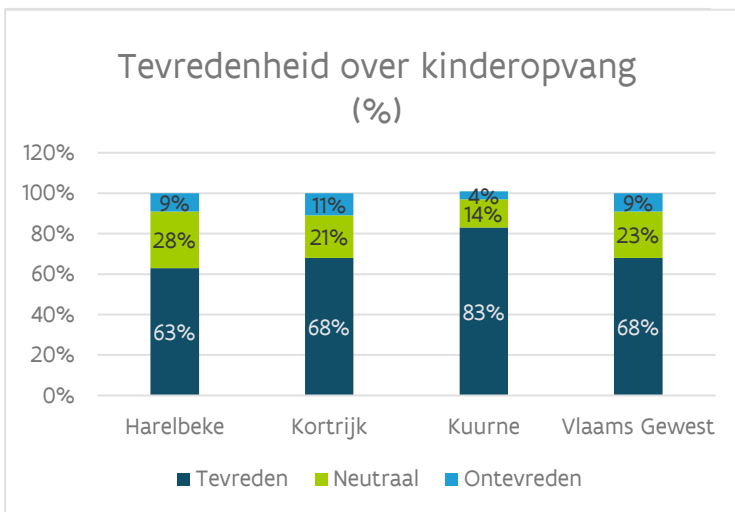

Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

Wanneer de inwoners **tevreden** zijn over de **kinderopvang**, dan wordt dit aanzien als een belangrijke kwaliteit van de woonomgeving. De tevredenheid over dat aanbod geeft aan in welke mate het beantwoordt aan de verwachtingen.

In **Harelbeke** is **63%** tevreden over de kinderopvang, dit is **lager** dan de gemiddelde tevredenheid in het **Vlaams Gewest**. **Kortrijk** **68%** en **Kuurne** **83%** scoort gelijk en **hoger** t.o.v. de tevredenheid in **Vlaams Gewest**.

Grafiek 14 inwoners die tevreden zijn over kinderopvang, % (2020)

Bron: Agentschap Binnenlands Bestuur | Gemeente-Stadsmonitor.be

In het **zorgaanbod voor ouderen** bekijken we de aanbodratio van de woonzorgcentra (WZC) en de dagverzorgingscentra (DVC). Een aanbodratio is de verhouding tussen de gerealiseerde capaciteit en het aantal ouderen in de desbetreffende leeftijdsgroep. We maken telkens een onderscheid tussen de leeftijdsgroepen van 65 jaar en ouder en 80 jaar en ouder.

➔ In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** zijn er per 100 65-plussers 7,3 plaatsen in de **WZC**. Berekend per 100 80-plussers betreft het **22,6 plaatsen**.

⁵ Opgelet: de cijfers over kinderopvangplaatsen van 2022 geven de situatie weer van 31/12/2021; op de website van Kind en Gezin staan deze onder het jaartal 2021.

- ➔ Het aanbod in de DVC is geringer, de aanbodratio wordt hier berekend per 10.000 mensen in de desbetreffende leeftijdscategorie. Per 10.000 65-plussers zijn er in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk 3,9** plaatsen DVC. Per 10.000 80-plussers bedraagt de capaciteit van de DVC **12,1**.

Tabel 21 | Zorgaanbod voor ouderen, aantal per 100, 10.000, ratio (2020 – 2021)

	aanbodratio WZC per 100 inwoners 65+ [per 100] [2021]	aanbodratio WZC per 100 inwoners 80+ [per 100] [2021]	aanbodratio DVC per 10.000 inwoners 65+ [per 10.000] [2021]	aanbodratio DVC per 10.000 inwoners 80+ [per 10.000] [2021]	gepresteerde uren GZ bij 65+ jaar per inwoner 65+ jaar [ratio] [2020]	gepresteerde uren GZ bij 80+ jaar per inwoner 80+ jaar [ratio] [2020]
Harelbeke	4,1	14,3	1,7	5,9	8,7	21,5
Kortrijk	8,5	25,1	4,8	14,1	11,7	24,1
Kuurne	7,0	22,4	3,4	10,7	9,3	20,9
Regio Kortrijk	7,3	22,6	3,9	12,1	10,7	23,2
Vlaams Gewest	6,0	19,9	2,3	7,7	9,3	21,7

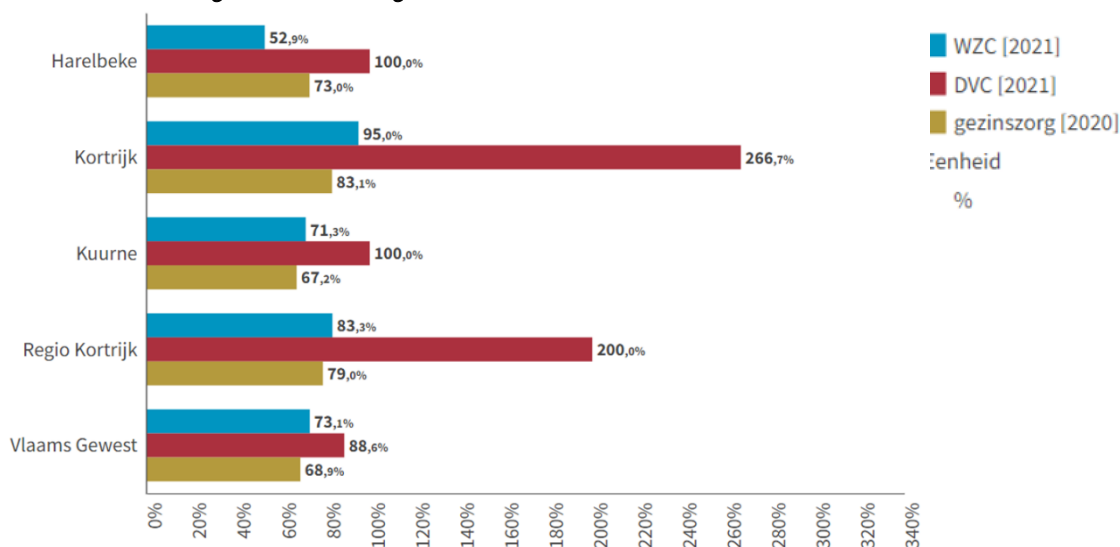
Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid | provincies.incijfers.be

Agentschap Zorg en Gezondheid - Vesta systeem van elektronische gegevensuitwisseling

Verder kijken we bij het zorgaanbod naar de gepresteerde uren **gezinszorg**. Een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg helpt thuis met persoonsverzorging, hulp in het huishouden, de schoonmaak, soms ook oppas en hulp bij karweitjes. Bij de gezinszorg weten we hoeveel uren er gemiddeld bij cliënten van een bepaalde leeftijdsgroep werden gepresteerd.

- ➔ Bij de cliënten van 65 jaar of ouder wordt gemiddeld genomen **10,7** uren gezinszorg per jaar gepresteerd. Dat aantal is in het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** hoger dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**. Wanneer we de gepresteerde uren bij de **80-plussers** bekijken (t.o.v. alle 80-plussers in het gebied), dan stellen we vast dat er in **ELZ Regio Kortrijk** gemiddeld **23,2** uren gezinszorg per jaar worden gepresteerd. Dit aantal is **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest**.

Grafiek 15 | Realisatiegraad van het zorgaanbod voor ouderen (2020 - 2021)

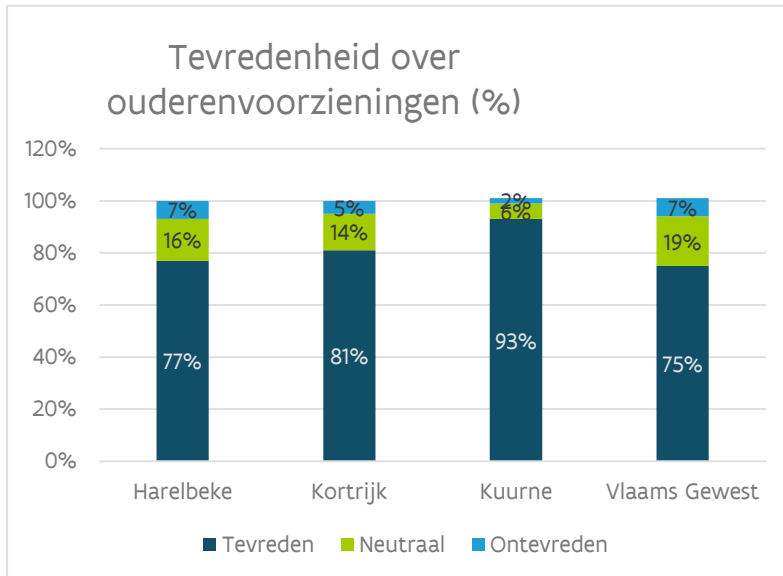
Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid | provincies.incijfers.be

Agentschap Zorg en Gezondheid - Vesta systeem van elektronische gegevensuitwisseling

Grafiek 15 toont voor de drie zorgvormen de **realisatiegraad**: het aantal bedden, plaatsen of uren die effectief gerealiseerd zijn, t.o.v. het aantal bedden, plaatsen of uren die volgens de leeftijdsstructuur van de bevolking nodig zouden zijn.

- De realisatiegraad bij de **WZC** ligt in ELZ Regio Kortrijk **hoger** dan die van het Vlaams Gewest. Voor de **DVC** ligt de realisatiegraad **hoger** dan in het Vlaams Gewest. Bij de **gezinszorg** ligt de realisatiegraad **hoger** dan in het Vlaams Gewest.

Grafiek 16 inwoners die tevreden zijn over ouderenvoorzieningen, % (2020)

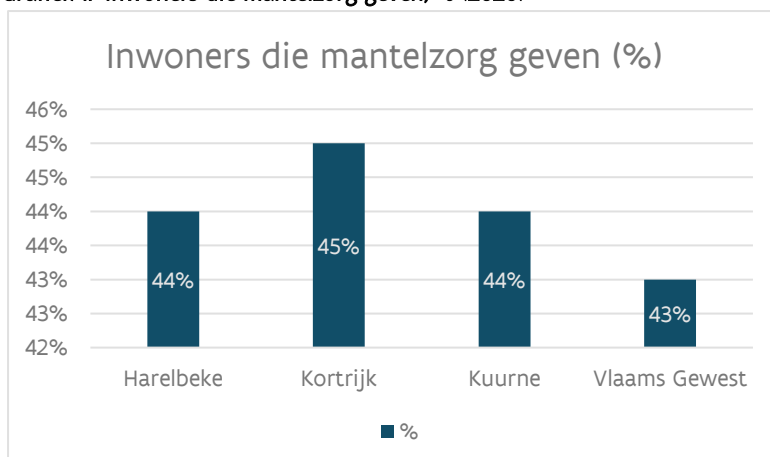
Alle zorgbehoevende ouderen zouden een beroep moeten kunnen doen op voorzieningen op maat, die zoveel mogelijk aansluiten bij de vertrouwde leefomgeving. Als de inwoners tevreden zijn over de ouderenvoorzieningen, dan geeft dat aan dat het aanbod beantwoordt aan de verwachtingen. In **Harelbeke, Kortrijk en Kuurne** is respectievelijk **77%, 81% en 93%** tevreden over de ouderenvoorzieningen, dit is **hoger** dan de gemiddelde tevredenheid in het **Vlaams Gewest**

1.2.8.6 Mantelzorg

De mate waarin inwoners voor elkaar zorgen zegt veel over de sociale cohesie en de kwaliteit van het zorgsysteem.

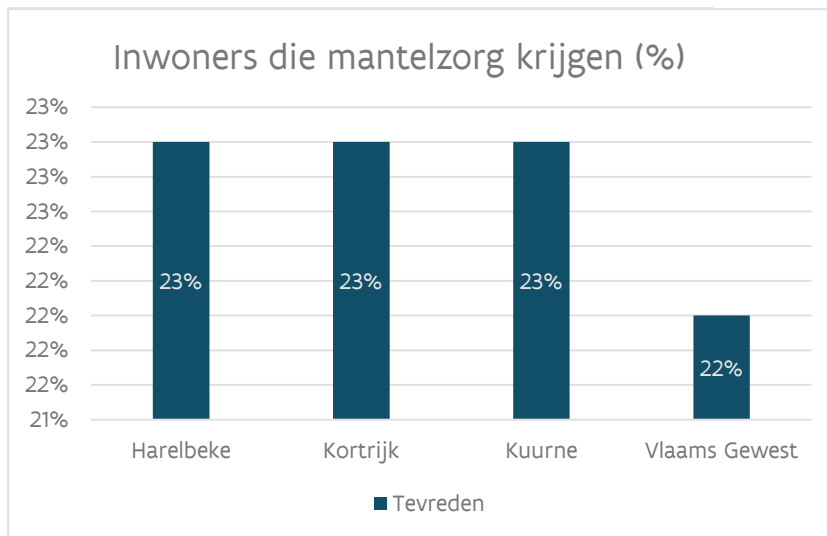
Grafiek 17 geeft weer hoeveel inwoners in % minstens één keer per maand voor zieke, gehandicapte of bejaarde familieleden, buren of vrienden of voor de opvang van kinderen mantelzorg en/of zorg geven. In **Harelbeke, Kortrijk en Kuurne** geeft respectievelijk **44%, 45% en 44%** mantelzorg of zorg. Binnen de ELZ scoren we **hoger** t.o.v. het **Vlaams gewest 43%**.

Grafiek 17 inwoners die mantelzorg geven, % (2020)

Grafiek 18 geeft weer hoeveel inwoners in % afgelopen maand zelf een beroep hebben gedaan op familieleden, kennissen of buren wanneer er zorg nodig was. In **Harelbeke, Kortrijk** en **Kuurne** geeft respectievelijk **23%, 23%** en **23%** mantelzorg of zorg. Binnen de ELZ scoren we **hoger** t.o.v. het **Vlaams gewest 22%**.

Grafiek 18 inwoners die mantelzorg krijgen, % (2020)

Bron: [Agentschap Binnenlands Bestuur | Gemeente-Stadsmonitor.bev](#)

Het is belangrijk om in het achterhoofd te houden dat veel mantelzorgers niet weten dat ze mantelzorgers zijn. Hierdoor kunnen de cijfers een onderschatting zijn van de werkelijkheid.

1.2.8.7 Zorgbudgetten

Een zorgbudget is een maandelijkse tegemoetkoming voor mensen die veel zorg nodig hebben, zoals mensen met ernstige gezondheidsproblemen of een handicap.

We bespreken 2 soorten:

- Het **zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden** (vroeger de zorgverzekering) voor personen die veel zorg nodig hebben, zoals ouderen die in een woonzorgcentrum verblijven (zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in de residentiële zorg) of mensen die thuis veel ondersteuning nodig hebben (zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in de mantel- en thuiszorg).
- Het **zorgbudget voor ouderen met een zorgnood** (vroeger de Tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden of THAB) is een financiële tegemoetkoming voor ouderen (vanaf 65 jaar) die moeilijkheden ondervinden bij het uitvoeren van dagelijkse taken. De tegemoetkoming is bedoeld om de kosten ten gevolge van de zorg te vergoeden. Ze wordt enkel toegekend aan personen met een beperkt inkomen.

Eerst bekijken we de zorgbudgetten voor zwaar zorgbehoevenden. De zorgbudgetten zijn leeftijdsonafhankelijk, maar het merendeel wordt toegekend aan mensen ouder dan 65 jaar.

In **ELZ Regio Kortrijk** worden **3.362** zorgbudgetten toegekend in een **mantel- en thuiszorgsituatie**. **1.700** zorgbudgetten worden toegekend omwille van zorg in een **residentiële setting**.

4.094 zorgbudgetten (thuiszorg en residentiële zorg samen) worden toegekend aan **65-plussers**. Dit betekent dat **16,0%** van de 65-plussers een **zorgbudget** krijgt. Dit aandeel is in ELZ Regio Kortrijk **hoger** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest** 15,5%.

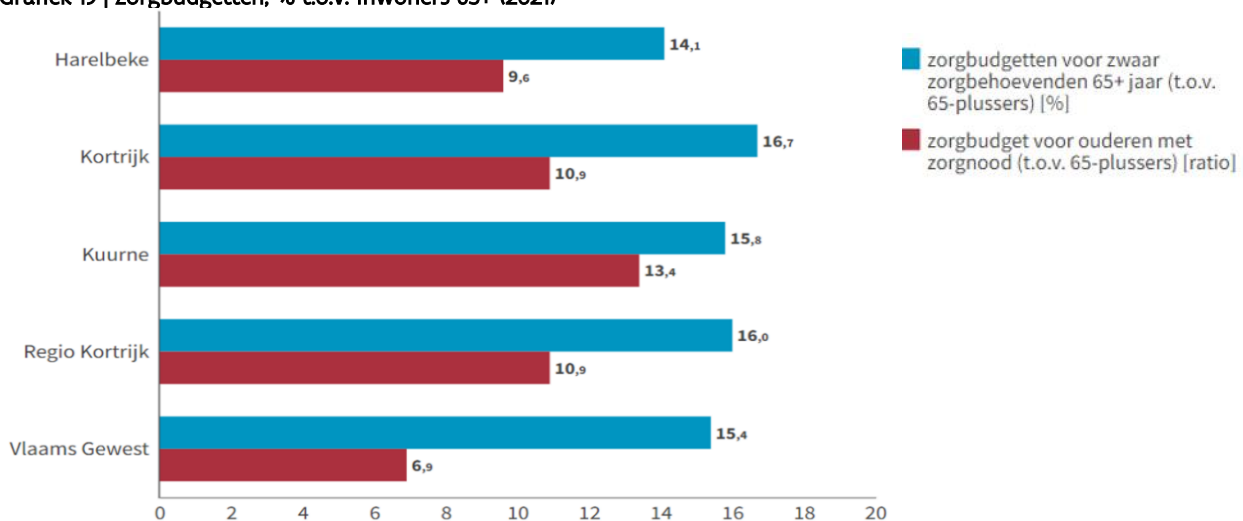
2.792 ouderen, of **10,9%** van de 65-plussers krijgen bovenop een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden ook een **zorgbudget voor ouderen**. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 6,9%.

Tabel 22 | Zorgbudgetten (2021)

	zwaar zorgbehoevende in de mantel- en thuiszorg	zwaar zorgbehoevende in de residentiële zorg	zwaar zorgbehoevende 65+ jaar	ouderen
Harelbeke	808	259	839	574
Kortrijk	2.159	1.248	2.783	1.819
Kuurne	395	193	472	399
Regio Kortrijk	3.362	1.700	4.094	2.792
Vlaams Gewest	189.500	76.200	211.662	94.607

Bron: [Vlaamse Sociale Bescherming | provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)
 Directie-generaal Personen met een handicap & Vlaamse Sociale Bescherming | provincies.incijfers.be

Grafiek 19 | Zorgbudgetten, % t.o.v. inwoners 65+ (2021)

Bron: [Vlaamse Sociale Bescherming | provincies.incijfers.be](https://provincies.incijfers.be)
 Directie-generaal Personen met een handicap & Vlaamse Sociale Bescherming | provincies.incijfers.be

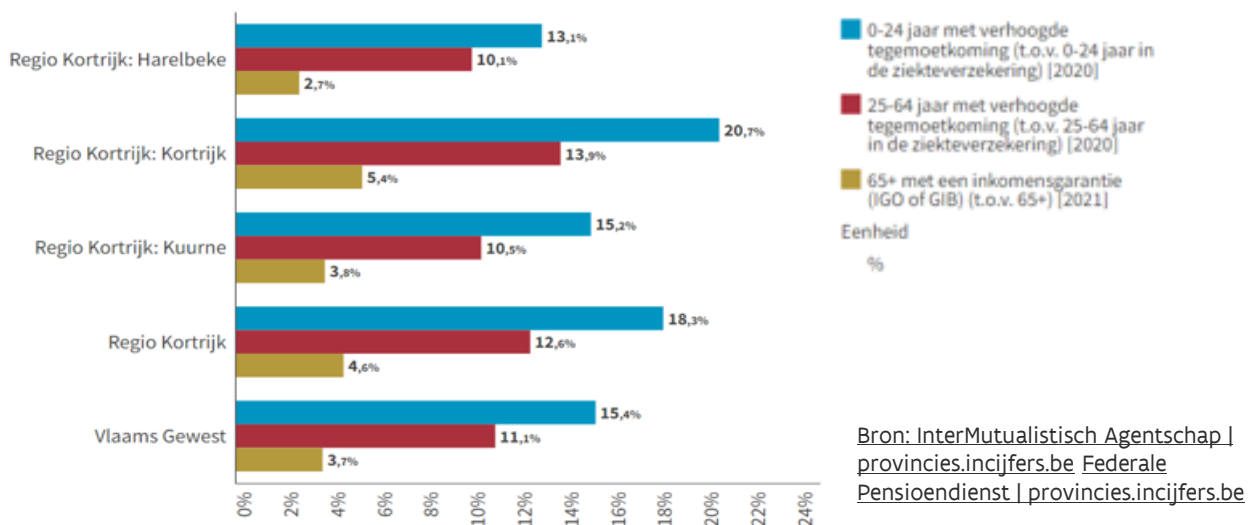
1.2.9 Armoede-indicatoren

In het hoofdstuk over armoede bekijken we enkele tegemoetkomingen, de kansarmoede-index van Kind en Gezin en betalingsproblemen.

1.2.9.1 Tegemoetkomingen

De **verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering** maakt de gezondheidszorg goedkoper voor personen met een laag inkomen. Omdat de tegemoetkoming voor verschillende groepen automatisch verkregen wordt, is het aantal rechthebbenden op deze tegemoetkoming, en de personen die daarvan ten laste vallen, dus een goede indicator om een inschatting te maken van de groep met een laag inkomen. Bij de oudere bevolking is dit minder het geval omdat het netto belastbaar inkomen bij 65-plussers niet altijd goed overeenkomt met het reëel beschikbaar inkomen (er wordt geen rekening gehouden met aanvullende pensioenen, roerende inkomsten en het kadastraal inkomen). Voor de oudere leeftijdsgroep tonen we hier de **inkomensgarantie voor ouderen (IGO)**, een uitkering die toegekend wordt aan 65-plussers die niet over voldoende financiële middelen beschikken.

Grafiek 20 | Verhoogde tegemoetkoming bij 0-64-jarigen en IGO bij 65-plussers, % t.o.v. leeftijdsgroep (2020 - 2021)

18,3% van de kinderen en jongeren (0-24 jaar) in de ELZ Regio Kortrijk heeft een **verhoogde tegemoetkoming** in de ziekteverzekering. Dit betekent dat dit kinderen en jongeren zijn die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. Het aandeel in ELZ Regio Kortrijk is hoger dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 15,4%.

12,6% van de bevolking van **25-64 jaar** in ELZ Regio Kortrijk heeft een **verhoogde tegemoetkoming** in de ziekteverzekering. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 11,1%.

Tot slot ontvangt **4,6% van de ouderen (65+)** een **inkomensgarantie** voor ouderen. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 3,7%.

1.2.9.2 Kansarmoede-index Kind en Gezin

De kansarmoede-index van Kind en Gezin is een inschatting van het aandeel kinderen van 0 tot 3 jaar dat opgroeit in een kansarm gezin. Omdat het om kleine aantallen gaat, neemt Kind en Gezin hiervoor een gemiddelde over drie jaar. De kansarmoede wordt ingeschat door de regioverpleegkundigen tijdens de contacten bij gezinnen aan huis.

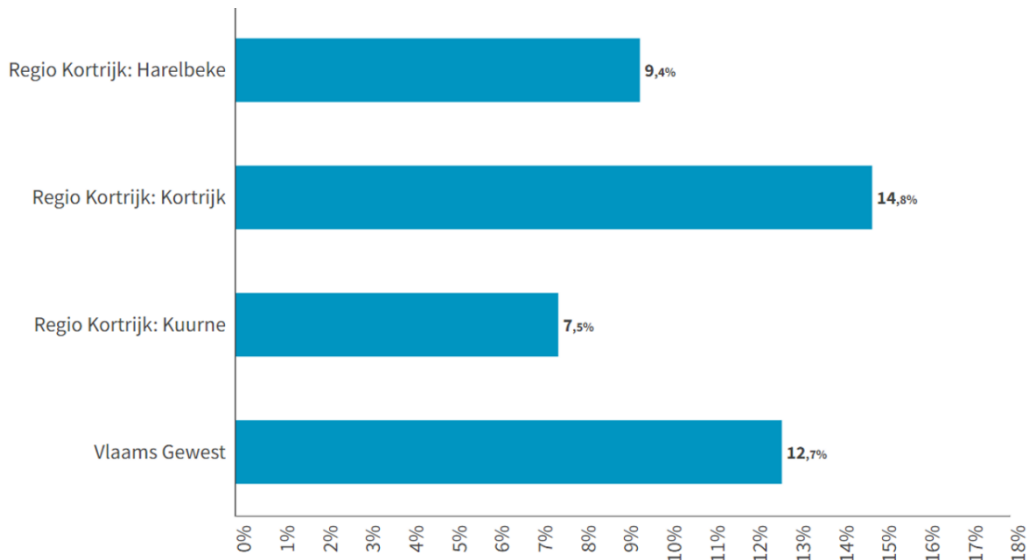
Een gezin dat op minstens drie van de onderstaande criteria scoort, wordt daarbij beschouwd als kansarm:

- het maandinkomen van een gezin,
- de arbeidssituatie van de ouders,
- de opleiding van de ouders,

- de huisvesting,
- de ontwikkeling van de kinderen,
- de gezondheid.

De **kansarmoede-index** van Kind en Gezin bedraagt **12,7** voor het **Vlaams Gewest**. De waarden voor de gemeenten van de **ELZ Regio Kortrijk** variëren van **9,4** in **Harelbeke**, **14,8** in **Kortrijk** en **7,5** in **Kuurne**. De kansarmoede-index van Kind en Gezin is niet beschikbaar op het niveau van de eerstelijnszones.

Grafiek 21 | Kansarmoede-index Kind en Gezin (2021)

Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

1.2.9.3 Betalingsproblemen

Mensen met beperkte financiële middelen hebben vaak te kampen met betalingsproblemen. Drie soorten betalingsproblemen worden van naderbij bekeken:

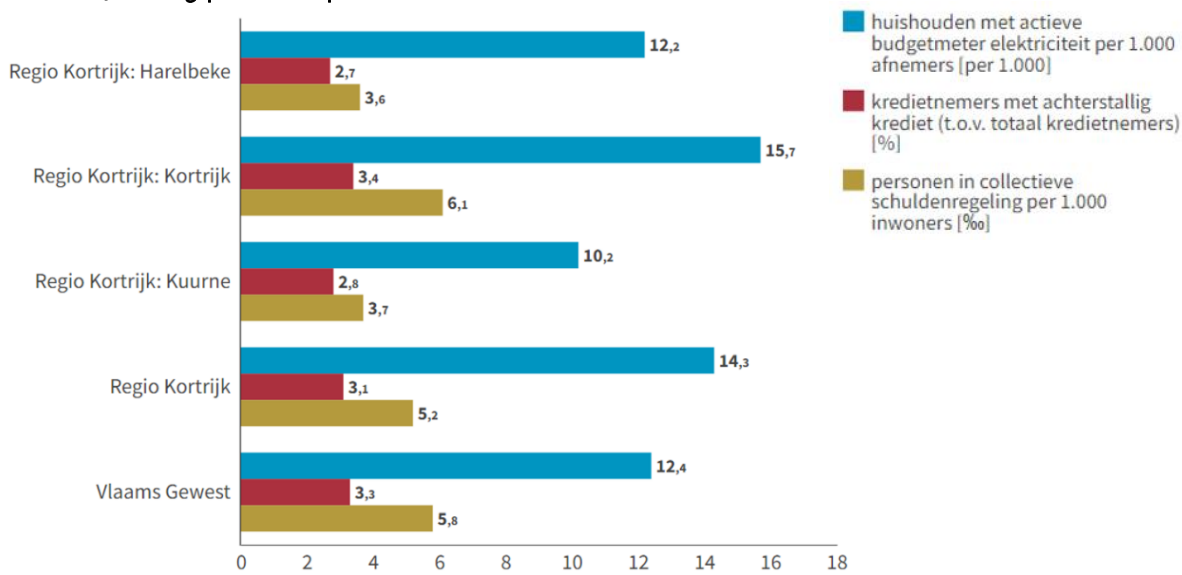
- het aandeel huishoudens met een actieve budgetmeter voor elektriciteit,
- het aandeel kredietnemers met minstens één achterstallig krediet,
- het aandeel personen dat zich in een collectieve schuldenregeling bevindt.

In het werkingsgebied van **ELZ Regio Kortrijk** hebben **14,3** per 1.000 huishoudens een actieve **budgetmeter** voor elektriciteit. Dit aandeel is **hoger** dan gemiddeld genomen in het **Vlaams Gewest** 12,4.

3,1% van de kredietnemers heeft minstens 1 **achterstallig krediet**. Dit aandeel is **ongeveer gelijk** aan het gemiddelde in het **Vlaams Gewest** 3,3%.

Per 1.000 inwoners hebben **5,8** personen een **collectieve schuldenregeling**. Dit is **lager** dan gemiddeld in het **Vlaams Gewest** 5,8%.

Grafiek 22 | Betalingsproblemen, per 1000, % (2021)

Bron: Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt (VREG) | provincies.incijfers.be
 Nationale Bank van België - Centrale voor kredieten aan particulieren | provincies.incijfers.be

1.2.9.4 Gezondheidsongelijkheid

Gezondheidsongelijkheid gaat over de ongelijke verdeling van gezondheid, **gebaseerd op de verschillen in sociaaleconomische status (SES)** van mensen.

Hoewel iedereen recht heeft op gezondheid, zijn er grote verschillen tussen mensen. Sommige verschillen zijn onvermijdelijk zoals bv je genen die een rol spelen in je gezondheid. Maar er zijn ook **vermijdbare verschillen in gezondheid** die in grote mate te linken zijn aan de omstandigheden waarin mensen geboren zijn en opgroeien (gezondleven.be).

Subjectieve gezondheid

In 2018 werd een zeer grote ongelijkheid waargenomen voor slechte subjectieve gezondheid. Personen met een lager opleidingsniveau scoren hun gezondheid 2,2x meer als 'minder dan goed' (34,7%) in vergelijking met personen met een hoger opleidingsniveau (15,8%). Dit is een verschil van 19%. (gezondbelgie.be)

Langdurige ziekte, aandoening en/of handicap

In 2018 was het percentage mensen dat een chronische ziekte of aandoening rapporteerde het hoogst onder mensen met een laag opleidingsniveau (31,2%), en dit percentage nam af naarmate het opleidingsniveau stijgt (27,3%). Dit is een verschil van 3,9% (gezondbelgie.be).

Ongelijkheden in het lijden van meerdere aandoeningen tegelijkertijd (multimorbiditeit) waren echter groter. Dit betekent dat mensen met een lager opleidingsniveau (19,1%) meer kans hebben op het ervaren van verschillende gezondheidsproblemen op eenzelfde moment. Het verschil tussen een laag en hoog opleidingsniveau komt op 5,7% (gezondbelgie.be).

Geestelijke gezondheidszorg

In 2018 waren de ongelijkheden op vlak van geestelijke gezondheid groter dan op vlak van lichamelijke gezondheid.

In het laagst opleidingsniveau werden 2,5x meer mensen geteld met depressieve stoornissen (16,2%), 2,0x meer mensen met zelfmoordgedachten (6,9%) en 1,8x meer mensen met

angststoornissen (15,3%) dan in het hoogste opleidingsniveau (gezondbelgie.be).

Leefstijl: gezonde voeding en gezond gedrag

Voeding en voedingspatronen

Op gebied van voeding werden in 2018 grote ongelijkheden geconstateerd. Mensen met een hoog opleidingsniveau (16,6%) voldeden 2x meer aan de doelstelling om 5 porties fruit/groenten per dag te consumeren in vergelijking met laagopgeleiden (8,2%). Dit uit zich in een verschil van 8,4% (gezondbelgie.be).

Mensen met een laag opleidingsniveau (29,3%) hadden 2x meer kans om dagelijks gesuikerde dranken te consumeren dan hoogopgeleiden (13,9%). Dit uit zich in een verschil van 15,4% (gezondbelgie.be).

Lichaamsbeweging

Als we kijken naar de fysieke activiteit zien we ook grote ongelijkheden binnen de samenleving. In 2018 deed 38,5% van de hoogopgeleiden minstens 150min. matig tot zware lichamelijke activiteit per week, tegenover 18,8% van de laagopgeleiden. Mensen met een laag opleidingsniveau hadden 2x minder kans om voldoende fysieke activiteit te doen dan hoogopgeleiden (gezondbelgie.be).

Obesitas

In 2018 had 22,7% van de mensen met een laag opleidingsniveau obesitas en 12,0% van de mensen met een hoog opleidingsniveau. Dit wil zeggen dat laagopgeleiden 1,8x meer kans hebben op obesitas dan hoogopgeleiden (gezondbelgie.be).

Dagelijks rookgedrag

Wanneer we de ongelijkheden van 2018 in het dagelijks rookgedrag bekijken zien we dat die groot zijn. 27,5% van de personen binnen de groep laagopgeleiden waren rokers. Binnen de groep van hoogopgeleiden was slechts 9,4% een dagelijkse roker. Dit is een verschil van 18,1% (gezondbelgie.be).

Personen met een laag opleidingsniveau zouden dus bijna 3x meer kans hebben om dagelijks te roken in vergelijking met hoogopgeleiden (gezondbelgie.be).

Mensen in een lager maatschappelijke positie hebben het qua gezondheid slechter dan zij die hoger staan. Met de maatschappelijke positie varieert de leefstijl en ook de verzorging die men krijgt.

De ongelijkheden waren vooral uitgesproken in de levensverwachting en gezonde levensverwachting, het sterftecijfer, de geestelijke gezondheid en verschillende risicofactoren die de gezondheid negatief kunnen beïnvloeden (namelijk roken, obesitas, gebrek aan lichaamsbeweging, voedingsgewoonten) (gezondbelgie.be).

Als professionals in de preventieve gezondheidszorg dragen we soms ongewild bij aan het in stand houden en vergroten van die gezondheidsongelijkheid. Dat gebeurt als we onze acties en methodieken onvoldoende afstemmen op mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties bijvoorbeeld. Of als we ons niet extra inzetten om hen te bereiken en te ondersteunen.

1.2.10 Samenvatting

Bij wijze van samenvatting wordt in tabel 22 een overzicht gegeven van een aantal indicatoren die eerder in het rapport werden opgenomen. Telkens wordt het cijfer van **de Eerstelijnszone en de 3 steden en gemeente** vergeleken met het cijfer voor het **Vlaams Gewest**.

De samenvattende tabel krijgt een inkleuring op basis van Z-scores. We houden hierbij rekening met de spreiding van de waarden in Vlaanderen, en de afwijking van de waarden ten opzichte van het gemiddelde van de andere eerstelijnszones uit het Vlaams Gewest. We spreken van 'veel hoger dan' bij een standaardafwijking +1,5, 'hoger dan' bij een standaardafwijking tussen 0,5 en 1,5, 'gelijk aan' bij een standaardafwijking tussen -0,5 en 0,5, 'kleiner dan' bij een standaardafwijking tussen -0,5 en -1,5 en 'veel kleiner dan' bij een standaardafwijking kleiner dan -1,5.

Tabel 22 | Samenvattende tabel, vergelijking ELZ Kortrijk-Kuurne-Harelbeke t.o.v. Vlaams Gewest

	Regio Kortrijk	Vlaams Gewest
bevolkingsdichtheid [per km ²] [2021]	997	489
0-17 jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	19,5	19,4
18-64 jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	59,1	59,9
65+ jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	21,4	20,7
niet-Belgische herkomst (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	19,4	23,9
alleenwonend (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	34,5	32,3
meerpersoonshuishoudens met minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	23,7	24,5
meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige (LIPRO) kinderen (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	41,8	43,3
eenoudergezin met minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	4,0	4,2
alleenwonend 75+ jaar (t.o.v. totaal 75+ jaar) [%] [2021]	34,9	34,5
WZW (t.o.v. inwoners 18-64 jaar) [%] [2021]	5,0	5,2
leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	21,3	19,9
leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	38,4	38,3
leerlingen basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	21,0	21,1
leerlingen secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	26,1	22,2
leerlingen secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	43,5	40,2
leerlingen secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	20,6	17,5
vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%] [2019-2020]	8,1	9,1
statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2018]	12,4	11,3
prevalentie diabetes per 1.000 personen in de ziekteverzekering [%] [2018]	62	56
zorgbudget voor ouderen met zorgnood (t.o.v. 65-plussers) [ratio] [2021]	10,9	6,9
personen met verhoogde tegemoetkoming (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2020]	18,5	15,4
65+ met een inkomensgarantie (IGO of GIB) (t.o.v. 65+) [%] [2021]	4,6	3,7
huishouden met actieve budgetmeter elektriciteit per 1.000 afnemers [per 1.000] [2021]	14,3	12,4
kredietnemers met achterstallig krediet (t.o.v. totaal kredietnemers) [%] [2021]	3,1	3,3
totale dekkingsgraad borstkankerscreening (t.o.v. vrouwen 50-69 jaar) [%] [2020]	62,1	61,6
totale dekkingsgraad baarmoederhalskankerscreening (t.o.v. vrouwen 25-64 jaar) [%] [2020]	63,7	62,6
totale dekkingsgraad darmkankerscreening (t.o.v. 51-74 jaar) [%] [2020] ⁽¹⁾	64,6	63,5
geen tandartsbezoek (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2018]	21,0	23,1

Tabel 22 | Samenvattende tabel, vergelijking Harelbeke, Kortrijk, Kuurne t.o.v. ELZ Kortrijk-Kuurne-Harelbeke en Vlaams Gewest

	Harelbeke	Kortrijk	Kuurne	Regio Kortrijk	Vlaams Gewest
bevolkingsdichtheid [per km ²] [2021]	974	959	1.366	997	489
0-17 jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	19,1	19,5	20,2	19,5	19,4
18-64 jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	60,0	59,0	58,2	59,1	59,9
65+ jaar (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	20,8	21,5	21,6	21,4	20,7
niet-Belgische herkomst (t.o.v. inwoners) [%] [2021]	15,8	21,5	14,9	19,4	23,9
alleenwonend (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	31,4	36,4	29,6	34,5	32,3
meerpersoonshuishoudens met minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	24,1	23,2	26,0	23,7	24,5
meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige (LIPRO) kinderen (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	44,5	40,4	44,4	41,8	43,3
eenoudergezin met minstens 1 minderjarig (LIPRO) kind (t.o.v. private huishoudens) [%] [2021]	3,6	4,3	3,7	4,0	4,2
alleenwonend 75+ jaar (t.o.v. totaal 75+ jaar) [%] [2021]	34,6	34,9	35,4	34,9	34,5
WZW (t.o.v. inwoners 18-64 jaar) [%] [2021]	3,9	5,7	3,8	5,0	5,2
leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	20,7	21,4	21,9	21,3	19,9
leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	34,9	40,0	36,2	38,4	38,3
leerlingen basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln BO) - WP [%] [2020-2021]	18,2	22,9	16,5	21,0	21,1
leerlingen secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	25,5	27,4	19,9	26,1	22,2
leerlingen secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	40,9	45,1	40,0	43,5	40,2
leerlingen secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. lln SO) - WP [%] [2020-2021]	17,0	23,3	12,8	20,6	17,5
vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%] [2019-2020]	7,5	8,6	6,2	8,1	9,1
statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2018]	11,7	12,6	12,6	12,4	11,3
prevalentie diabetes per 1.000 personen in de ziekteverzekering [%] [2018]	62	62	60	62	56
zorgbudget voor ouderen met zorgnood (t.o.v. 65-plussers) [ratio] [2021]	9,6	10,9	13,4	10,9	6,9
personen met verhoogde tegemoetkoming (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2020]	15,3	20,0	16,9	18,5	15,4
65+ met een inkomensgarantie (IGO of GIB) (t.o.v. 65+) [%] [2021]	2,7	5,4	3,8	4,6	3,7
huishouden met actieve budgetmeter elektriciteit per 1.000 afnemers [per 1.000] [2021]	12,2	15,7	10,2	14,3	12,4
kredietnemers met achterstallig krediet (t.o.v. totaal kredietnemers) [%] [2021]	2,7	3,4	2,8	3,1	3,3
totale dekkingsgraad borstkankerscreening (t.o.v. vrouwen 50-69 jaar) [%] [2020]	63,0	61,5	63,3	62,1	61,6
totale dekkingsgraad baarmoederhalskankerscreening (t.o.v. vrouwen 25-64 jaar) [%] [2020]	64,0	63,4	64,7	63,7	62,6
totale dekkingsgraad darmkankerscreening (t.o.v. 51-74 jaar) [%] [2020] ⁽¹⁾	66,0	63,5	67,4	64,6	63,5
geen tandartsbezoek (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) [%] [2018]	20,7	21,3	20,3	21,0	23,1

- veel lager
- lager
- gemiddeld
- hoger
- veel hoger

Bronnen: Rijksregister | provincies.incijfers.be VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be Directie-generaal Personen met een handicap & Vlaamse Sociale Bescherming | provincies.incijfers.be Federale Pensioendienst | provincies.incijfers.be Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt (VREG) | provincies.incijfers.be Nationale Bank van België - Centrale voor kredieten aan particulieren |

1.3 Aanwezige aanbod

Cluster	Type van beroep, dienst of samenwerking	Naam beroep, dienst of samenwerking	
GEZONDHEIDSZORG	Beroepskringen	Huisartsenkring HZW	
		Psychologenkring Kortrijk-Kuurne-Harelbeke	
		Thuisverpleging kring ZW-Vlaanderen	
		Vroedvrouwenkring Zuid West-Vlaanderen	
		Netwerk	Netwerk GGZ ZW-Vlaanderen
			Netwerk WINGG
		Organisatie voor preventie	LOGO Leiland
		Organisatie voor thuisverpleging	Thuisverzorging Solidariteit voor het gezin, regio Kortrijk
			Thuiszorg Bond Moyson West-Vlaanderen
			Thuiszorg Integra
			Thuiszorgservice Heilig Hart / Woon en zorg Heilig Hart
			Wit-Gele Kruis van West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk
		Organisatie voor zelfstandige thuisverpleging	Mederi, erkende dienst voor zelfstandige thuisverpleging
		Vereniging	Diabetes Liga
			Kinesitherapeutenvereniging
		Vereniging (beroepsvereniging)	De Westvlaamse
			FNBV - Federale Neutrale Beroepsvereniging voor Verpleegkundigen
			NVKVV - beroepsorganisatie voor verpleegkundigen
			OPHACO vereniging van coöperatieve apotheken van België
			Verbond der Vlaamse Tandartsen
			Vlaamse Beroepsvereniging van Diëtisten
			Vlaams ergotherapeutenverbond
		Welzijns- of zorgberoep	Apotheker
			Diabetes-educator
			Diëtist
			Huisarts
			Kinesist
			Ergotherapeut

		Gezinshulpen
		Maatschappelijk werkers
		Pedicure (medisch)
		Zorgkundigen
		Logopedist
		Mondhygiënist
		Optimetrist
		Orthopedagoog
		Podoloog
		Psychiater
		Psycholoog / psychotherapeut
		Straatverpleegkundige
		Tandarts
		Thuisverpleegkundige
		Vroedvrouw
LOKALE BESTUREN	Lokaal bestuur	Lokaal bestuur gemeente Kuurne
		Lokaal bestuur stad Harelbeke
		Lokaal bestuur stad Kortrijk
	Huis van het Kind	Huis van het Kind Kortrijk
		Huis van het Kind Kuurne
		Huis van het Kind Harelbeke
	Lokaal dienstencentrum / wijkteam	Dorpshuis De Rijstpekker
		LDC De Condé
		LDC De Parette
		LDC de Villa (Lauwers) - De Korenbloem
		LDC De Vlaskapelle
		LDC De Vlinder
		LDC De Zevenkamer
		LDC De Zonnewijzer
		LDC 't Cirkant
		LDC Ter Groenen Boomgaard
		Wijkteam Bissegem
		Wijkteam Centrum
		Wijkteam Heule
		Wijkteam Marke
		Wijkteam Noord
		Wijkteam Zuid
		Wijkteam Zuidelijke rand
	OCMW / zorg en welzijn	Huis van welzijn Harelbeke
		Sociaal huis Kortrijk
		Sociaal huis Kuurne
		Zorg Kortrijk
		Zorgbedrijf Harelbeke
	Vereniging	W13

OPTIONELE PARTNERS	Organisatie voor leerlingbegeleiding	CLB Mandel en Leie
		vrij CLB Groeninge
	Organisatie vr pers m/e beperking	De Branding
		DMW-MDT's (personen met een beperking Bond Moyson)
		Groep Ubuntu x8k
		Nursingtehuis Pamele
		Thuisbegeleidingsdienst 't Spoor, antennepunt Kortrijk
		Zonnebloem vzw
PZON	Verenigingen van gebruikers en mantelzorgers	Liever thuis LM
		Mantelzorgnetwerk (vroeger Ons Zorgnetwerk)
		Okra Zorgrecht
		SAMANA
		S-plus mantelzorg
		Steunpunt mantelzorg
WELZIJN	Organisatie voor assistentiewoningen	Budalys (Woon en Zorg Heilig Hart)
		De Elfenberg (OCMW Kortrijk)
		De Wijngaard (WZC Sint Vincentius)
		Guido Gezelle I (WZC Sint-Carolus)
		Guido Gezelle II (WZC Sint-Carolus)
		Heerlyckheid Hoog Mosscher (WZC De Pottelberg, zorggroep Heilige Familie)
		residentie De Gulden Spore (WZC Sint-Vincentius)
		residentie De Korenbloem (WZC De Korenbloem)
		residentie Groote Broel (zorggroep Heilig Hart)
		Rietveld (OCMW Kortrijk)
		t Hoge (Vwz Senior Living Group Vlaanderen)
		Ter Olme (OCMW Kortrijk)
	Organisatie voor dagverzorging	DVC Dagopvang Groote Broel (Zorggroep Heilig Hart)
		DVC De Blauwblomme (Heilige Familie Kuurne)
		DVC De Kolleblomme (OCMW)
		DVC De Korenbloem (WZC De Korenbloem)
		DVC De Pendel (WZC De Ruyschaert)
		DVC De Vlinder (zorgbedrijf)

		DVC Heilig Hart (Woon en Zorg)
		DVC Het Landhuis (WZC De Korenbloem)
		DVC Het Portiek (WZC De Korenbloem)
		DVC Noah Hoog
	Organisatie voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg	Beter Thuis - Wit-Gele Kruis Vlaanderen
		Cura gezinszorg (Curando)
		Familiehulp
		Familiezorg West-Vlaanderen
		Onafhankelijke Thuiszorg Verenigingen
		Partena Gezinszorg
		Solidariteit voor het Gezin
		Thuishulp
		Thuiszorg Aurelia , zorggroep H. Hart
		Thuiszorg H. Hart
		Zorg.be - hulp in huis
	Organisatie voor jeugdhulp	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) (zie ook organisatie voor welzijnswerk)
		Centrum voor Integrale Gezinszorg (CIG) Nestel (vroeger Huis ter Leie)
		Vzw Oranjehuis
	Organisatie voor kortverblijf	CVK Biezenheem (OCMW)
		CVK De Kade (WZC Evarist Carpentier)
		CVK De Pottelberg (groep zorg Heilige familie)
		CVK De Ruyschaert (vzw Integrale Bejaardenzorg Sint Jozef)
		CVK De Vlinder (zorgbedrijf)
		CVK Heilig Hart (Woon en Zorg)
		CVK Heilige Familie
		CVK Sint Vincentius
		CVK Sint-Carolus (groep zorg Heilige familie)
		CVK Sint-Jozef (OCMW)
	Organisatie voor maatschappelijk werk van ziekenfondsen	DMW ZF Bond Moyson
		DMW ZF CM Zuid-West-Vlaanderen (christelijke mutualiteit)
		DMW ZF LM+ (liberale mutualiteit)
		DMW ZF Neutraal Ziekenfonds Vlaanderen (NZVL)

		DMW ZF Onafhankelijk ziekenfonds
		DMW ZF Partena
		DMW ZF Vlaams en Neutraal Ziekenfonds (VNZ)
	Organisatie voor oppas bij chronisch zieken, ouderen of personen met een beperking	CM
	Organisatie voor oppas zieke kinderen	CM
	Organisatie voor oppashulp	Familiezorg West-Vlaanderen (Kortrijk-Roeselare-Tielt)
		I-mens Regio Kortrijk-Roeselare-Tielt
		Oppas Zuid-West-Vlaanderen
		Solidariteit voor het Gezin
		Thuishulp
	Organisatie voor welzijnswerk	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW)
	Organisatie vr wonen/zorg (WZC)	WZC Biezenheem
		WZC Ceder aan de Leie
		WZC De Korenbloem
		WZC De Pottelberg
		WZC De Ruyschaert
		WZC De Vlinder
		WZC De Weister
		WZC De Zon
		WZC Evarist Carpentier
		WZC Heilige Familie
		WZC Home 't Hoge
		WZC Lichtendal
		WZC Sint Vincentius
		WZC Sint-Carolus
		WZC Sint-Jozef
		WZC Ter Melle
		WZC Woon-en Zorghotel Heilig Hart
	Samenwerkingsverband	Konekti
		Werkgroep GBO jongvolwassenen

2 BRONNEN

De opmaak van deze omgevingsanalyse werd grotendeels gebaseerd op het Eerstelijnsrapport vanuit Provincies in Cijfers en volgende bronnen:

- Rapport Eerstelijnszone Regio Kortrijk.* (2022, 17 januari). Provincies.incijfers.be.
https://provincies.incijfers.be/databank/report/?id=rapport_elz&input_geo=gemeente_41002,
- Onderwijsniveau | Statbel.* (2022, 31 maart). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://statbel.fgov.be/nl/themas/werk-opleiding/opleidingen-en-onderwijs/onderwijsniveau#news>
- Huisartsencontacten in België.* (z.d.). AIM-IMA. Geraadpleegd op 21 oktober 2022, van <https://aim-ima.be/Huisartsencontacten-in-Belgie>
- ICT-gebruik in huishoudens | Statbel.* (2022, 21 maart). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/ict-gebruik-huishoudens#panel-12>
- Determinanten van Gezondheid.: Voedingsgewoonten.* (2022, 17 februari). Gezondheidbelgie.be.
<https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/determinanten-van-gezondheid/voedingsgewoonten>
- Heeft de Vlaming een gezond gewicht? | Gezond Leven.* (z.d.). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.gezondleven.be/themas/voeding/cijfers/cijfers-gewicht#:~:text=Cijfers%20gewicht%20bij%20volwassenen&text=Uit%20de%20Gezondheidsenqu%C3%A4te%20van%202018,van%20de%20Vlamingen%20heeft%20obesitas>.
- Gezondheidsenquête.* (z.d.). sciensano.be. Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.sciensano.be/nl/projecten/gezondheidsenquete-0#:~:text=Het%20gegevensbestand%20van%20de%20Gezondheidsenqu%C3%A4te,staal%20van%20de%20Belgische%20bevolking>.
- Beweegt de Vlaming genoeg? | Gezond Leven.* (z.d.). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.gezondleven.be/themas/beweging-sedentair-gedrag/cijfers-beweging/beweegt-de-vlaming-genoege>
- Determinanten van Gezondheid: Alcoholgebruik.* (2022, 17 februari). Gezondheidbelgie.be.
<https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/determinanten-van-gezondheid/alcoholgebruik>
- Illegale drugs: de cijfers | Druglijn.be.* (z.d.). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.druglijn.be/over-ons/schoolopdracht-drugs/cijfers-en-statistieken/illegale-drugs>
- Hoeveel Belgen en Vlamingen roken? | Gezond Leven.* (z.d.). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.gezondleven.be/themas/tabak/cijfers/hoeveel-belgen-en-vlamingen-roken>

Start / Gemeente-Stadsmonitor. (2016, 24 oktober). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/>

van Landschoot, R. v. L., van Heeringen, K. v. H. & Portzky, G. P. (2021, oktober). *Epidemiologisch rapport: De Vlaamse suïcidecijfers in een nationale en internationale context.* vlesp.be. <https://www.vlesp.be/assets/pdf/epidemiologisch-rapport-2020-nl-092357.pdf>

Prevalentie. (z.d.). Expertisecentrum Dementie Vlaanderen. Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.dementie.be/home/wat-is-dementie/prevalentie/>

Gezondheidsongelijkheid: wat is het en wat doen we eraan? / Gezond Leven. (z.d.). Geraadpleegd op 15 september 2022, van <https://www.gezondleven.be/gezondheidsongelijkheid>

Gezondheidstoestand: Ongelijkheden in levensverwachting en levenskwaliteit. (2022, 14 februari). Gezondheidbelgie.be. <https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/ongelijkheden-in-gezondheid/inequalities-le-he-qol-nl>